

Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД
Консолидиран доклад за дейността и
Консолидиран финансов отчет
за годината, завършващи на 31 декември 2019

СЪДЪРЖАНИЕ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР	1
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД	9
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ.....	10
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	12
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ.....	13
1. Корпоративна информация	15
2. База на изготвяне.....	16
3. База за консолидация	17
4. Обобщение на съществените счетоводни политики	18
5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения	37
6. Промени в счетоводните политики и оповестявания.....	41
7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано.....	45
8. Преустановени дейности	47
9. Приходи от договори с клиенти	48
10. Общи и административни разходи	49
11. Разходи за продажби и маркетинг.....	50
12. Разходи по икономически елементи	50
13. Други приходи от / (разходи за) дейността	50
14. Финансови приходи и финансови разходи	51
15. Разходи за възнаграждения на наети лица	51
16. Данък върху доходите	51
17. Активи, класифицирани като държани за продажба	53
18. Разходи за бъдещи периоди	53
19. Имоти, машини и съоръжения	54
20. Инвестиционни имоти.....	55
21. Нематериални активи	56
22. Материални запаси	57
23. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти.....	57
24. Предоставени заеми	59
25. Парични средства и парични еквиваленти.....	59
26. Безвъзмездни средства предоставени от държавата.....	59
27. Лихвоносни заеми и привлечени средства	60
28. Лизинги.....	61
29. Търговски и други задължения	62
30. Пасиви по договори с клиенти	63
31. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	63
32. Оповестяване на свързани лица.....	64
33. Акционерен капитал и резерви.....	66
34. Разпределени дивиденди	67
35. Оценка на справедливи стойности	68
36. Ангажименти и условни задължения	68
37. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала	69
38. Събития след датата на Консолидирания финансов отчет	73

Надзорен съвет

Ханс ван Хувелинген – Председател на НС, независим член;
Иво Евгениев Евгениев – член на НС;
Бернар Жан Люк Москени – член на НС, независим член

Управителен съвет

Иван Житиянов – Председател на УС и Изпълнителен директор;
Теодор Добрев – член на УС;
Паун Иванов – член на УС;
Николета Станаилова - член на УС;
Гойко Мартинович - член на УС

Седалище и адрес на управление

район Витоша, в.з. Малинова долина,
ул. „Панорама София“ № 6,
Бизнес Център Ричхил, блок Б, ет. 2
гр. София 1766,

Обслужващи банки

Уникредит Булбанк АД

Правни консултанти

“Консулт 2002” ЕООД
ул. “Алабин”, 42, ет. 2
гр. София

Одитор

“Ърнст и Янг Одит” ООД
Полиграфия офис център
бул. “Цариградско шосе”, 47А, ет.4
гр. София 1124

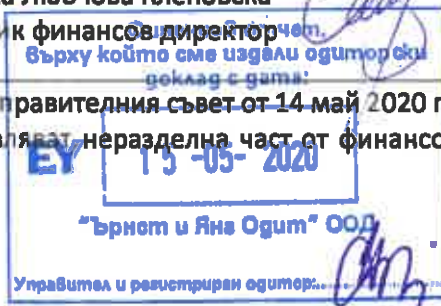
КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА И ДРУГ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД

за годината, завършваща на 31 декември

		2019	2018
	Бележка	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Приходи	9	110,328	115,889
Себестойност на продажбите	12	(90,469)	(97,328)
Брутна печалба		19,859	18,561
Други приходи от дейността	13	364	323
Общи и административни разходи	10	(4,589)	(4,541)
Разходи за продажби и маркетинг	11	(5,498)	(4,962)
Други разходи за дейността	13	(179)	(161)
Нетна обезценка на вземания и активи по договори с клиенти	23	(155)	8
Печалба от дейността		9,802	9,228
Финансови приходи	14	2	1
Финансови разходи	14	(640)	(461)
Загуба от обезценка на предоставени заеми		(21)	-
Печалба преди данъци		9,143	8,768
Разход за данък върху доходите	16	(991)	(1,104)
Печалба		8,152	7,664
Преустановени дейности			
Загуба след данъци от преустановени дейности	8	-	(1,629)
Печалба за годината		8,152	6,035
Друг всеобхватен доход			
Курсови разлики от превалутиране на чуждестранни операции		9	8
Общ всеобхватен доход за годината, нетно от данъци		8,161	6,043
Общ всеобхватен доход, отнасящ се към:			
Собствениците на предприятието-майка		8,161	6,043
Неконтролиращо участие		-	-
		8,161	6,043
Нормализирана EBITDA			
Печалба от дейността		9,143	8,768
Разходи за лихви (нето)		362	181
Амортизация на материални и нематериални активи		2,148	919
EBITDA (печалба преди лихви, данъци и амортизация)		11,653	9,868
Нетна обезценка на вземания и активи по договори с клиенти		155	(8)
Нормализирана EBITDA		11,808	9,860
Нетна печалба на една акция в лева		0.652	

 Иван Красимиров Житиянов
 Изпълнителен директор

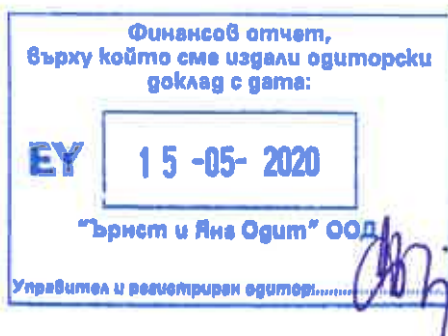
 Йорданка Любчова Кленовска
 Заместник финансов директор

 Финансовият отчет е одоверен за издаване с решение на Управителния съвет от 14 май 2020 г.
 Приложените пояснителни бележки от 1 до 38 представляват неразделна част от финансовия отчет.

**КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември**

АКТИВИ	Бележка	2019	2018
		хил. лв	хил. лв
Нетекущи активи			
Имоти, машини и съоръжения	19	8,166	2,132
Инвестиционни имоти	20	362	342
Нематериални активи	21	574	802
Разходи за бъдещи периоди	18	3,617	2,704
Други нетекущи активи		-	1
Отсрочени данъчни активи	16	516	637
		13,235	6,618
Текущи активи			
Материални запаси	22	5,170	3,865
Търговски и други вземания	23	24,871	26,384
Активи по договори с клиенти	9,23	1,700	3,746
Предоставени заеми	24	-	6,426
Разходи за бъдещи периоди	18	5,013	4,173
Парични средства и парични еквиваленти	25	2,199	3,313
Авансов данък печалба		472	-
Активи, класифицирани като държани за продажба	17	729	933
ОБЩО АКТИВИ		40,154	48,840
		53,389	55,458

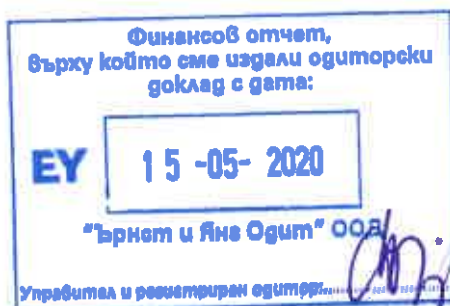
Продължение на страница 11

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
към 31 декември

Продължение от страница 10

		2019	2018
		<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Регистриран капитал	33	12,500	1,574
Законови резерви	33	317	100
Други резерви		(14,108)	-
Неразпределена печалба		1,479	1,325
Текуща печалба		8,152	6,035
Собствен капитал		8,340	9,034
Резерв от превалутиране		(556)	(565)
Общо собствен капитал		7,784	8,469
Нетекущи пасиви			
Лизинг	28	4,168	890
Доходи на наети лица	31	10	8
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	26	72	42
Пасиви по договори с клиенти	9,30	2,988	2,584
		7,238	3,524
Текущи пасиви			
Лихвоносни заеми и привлечени средства	27	4,124	5,312
Лизинг	28	1,841	538
Търговски и други задължения	29	26,796	27,038
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	26	328	130
Пасиви по договори с клиенти	9,30	4,939	10,000
Задължения за данък печалба		339	447
		38,367	43,465
Общо пасиви		45,605	46,989
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		53,389	55,458

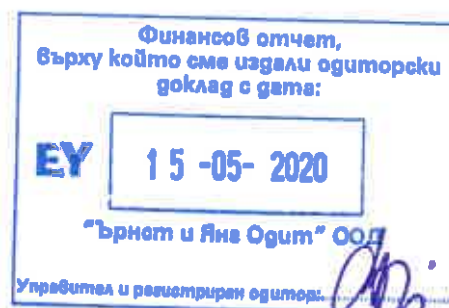

 Иван Красимиров Житиянов
 Изпълнителен директор

 Йорданка Любчова Кленовска
 Заместник финансов директор

 Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 14 май 2020 г.
 Приложените пояснителни бележки 1 до 38 представляват неразделна част от финансовия отчет.

**КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ
към 31 декември**

	Основен капитал хил. лв	Законови резерви хил. лв	Други резерви хил. лв	Неразпределена печалба хил. лв	Собствен капитал хил. лв	Резерв от превамутиране хил. лв	Общо собствен капитал хил. лв
Салдо на 1 януари 2018 г.	1,574	100	-	6,191	7,865	(573)	7,292
Текуща печалба	-	-	-	6,035	6,035	-	6,035
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	-	8	8
Общ всеобхватен доход	-	-	-	6,035	6,035	8	6,043
Разпределени дивиденди (бележка 34)	-	-	-	(4,866)	(4,866)	-	(4,866)
Салдо на 31 декември 2018 г.	1,574	100	-	7,360	9,034	(565)	8,469
Салдо на 1 януари 2019 г.	1,574	100	-	7,360	9,034	(565)	8,469
Текуща печалба	-	-	-	8,152	8,152	-	8,152
Друг всеобхватен доход	-	-	-	-	-	9	9
Общ всеобхватен доход	-	-	-	8,152	8,152	9	8,161
Увеличение на резервите (бележка 33)	10,926	217	-	-	11,143	-	11,143
Разпределени дивиденди (бележка 34)	-	-	-	(5,881)	(5,881)	-	(5,881)
Прехвърляне	-	-	15	-	15	-	15
Ефект от преобразуване	-	-	(14,123)	-	(14,123)	-	(14,123)
Салдо на 31 декември 2019 г.	12,500	317	(14,108)	9,631	8,340	(556)	7,784

Иван Красимиров Житиянов
Изпълнителен директор

Йорданка Любчова Кленовска
Заместник финансов директор

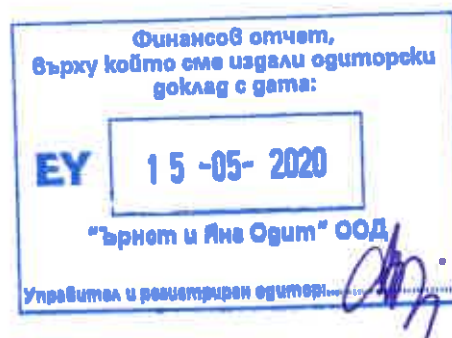

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 14 май 2020 г. Приложените пояснителни бележки 1 до 38 представляват неразделна част от финансовия отчет.

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември

Бележка	2019 хил. лв	2018 хил. лв
Оперативна дейност		
Печалба преди данък върху доходите	9,143	8,768
Корекции за равнение на печалбата преди данъци с нетните парични потоци		
Непарични корекции		
Нетни финансови разходи	596	373
Изменение на задълженията за гланове с дефинирани доходи и правителствените помощи	26,31	(234)
Обезценката на търговски вземания и активи по договори с клиенти	155	(8)
Отписани търговски и други задължения	-	(5)
Обезценка на предоставени заеми	21	-
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	20	-
(Печалба) от продажба на имоти, машини и съоръжения	13	(8)
Загуба от продажба на активи държани за продажба	78	-
Амортизация	19,21	2,148
Корекции в оборотния капитал		
(Увеличение)/ Намаление на материалните запаси	(1,307)	93
Намаление / (Увеличение) на търговските и други вземания, активи по договори с клиенти	2,316	(3,466)
Намаление на търговските и други задължения, пасиви по договори с клиенти	(8,134)	(803)
Платени банкови такси	(234)	(192)
Платени данъци върху доходите	(1,450)	(503)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	3,090	4,920

Продължение на страница 14

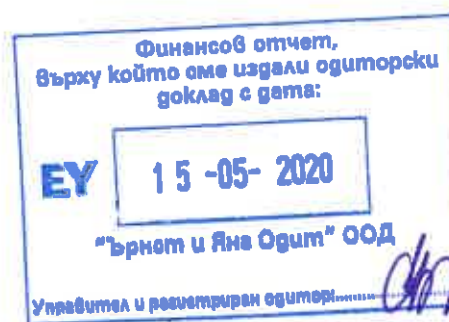

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за годината, завършваща на 31 декември

Продължение от страница 13

Бележка	2019	2018
	хил. лв	хил. лв
Инвестиционна дейност		
Придобиване на имоти, машини и съоръжения	19 (2,072)	(223)
Придобиване на нематериални активи	21 (232)	(688)
Постъпления от продажба на дълготрайни активи	88	98
Безвъзмездни средства предоставени от държавата	26 464	372
Предоставени заеми	24 (21)	(6,429)
Постъпления от върнати заеми	24 6,426	-
Получени лихви	3	-
Нетни парични потоци от/(за) инвестиционна дейност	4,656	(6,870)
Финансова дейност		
Постъпления от капитала	50	-
Постъпления от получени заеми	27 49,307	23,566
Погасяване на получени заеми	27 (50,494)	(20,749)
Изплащане на задължения по финансов лизинг	(1,426)	(387)
Платени дивиденди	33 (5,881)	(4,348)
Платени лихви по заеми	(259)	(234)
Платени лихви по лизинг	(115)	-
Нетни парични потоци, използвани във финансова дейност	(8,818)	(2,152)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	(1,072)	(4,102)
Нетни валутно-курсови разлики	(42)	7
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	3,313	7,408
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	25 2,199	3,313

 Иван Красимиров Житиянов
 Изпълнителен директор

 Морданка Любчова Кленовска
 Заместник финансов директор

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Управителния съвет от 14 май 2020 г. Приложените пояснителни бележки от 1 до 38 представляват неразделна част от финансовия отчет.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.

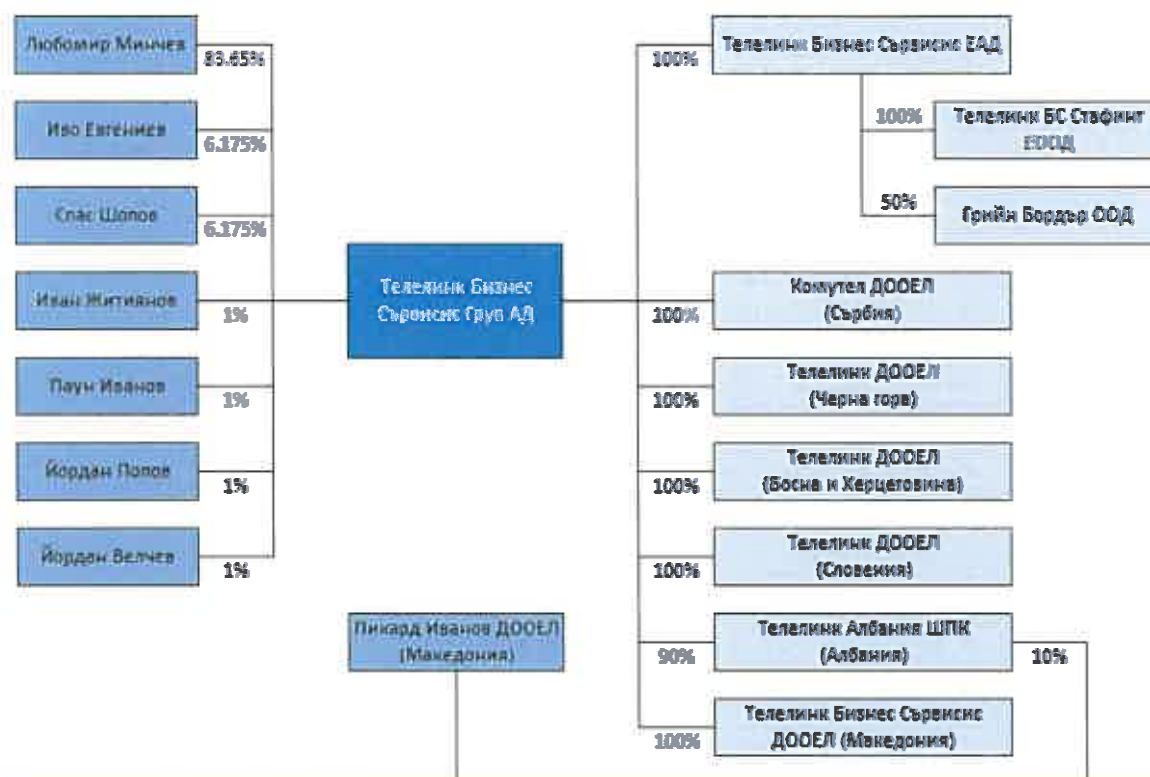
1. Корпоративна информация

Учредяване

Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД е учредено на 12.07.2019 г. като еднолично акционерно дружество със собственик Телелинк Холдингс БВ (Холандия), регистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията под ЕИК 205744019. Регистрираният офис на Дружеството е район Витоша, в.з. Малинова долина, ул. Панорама София № 6, Бизнес Център Ричхил, блок Б, ет. 2, гр. София 1766, България.

Акционери

Към 31.12.2019 г., основателят на Групата, Любомир Минчев притежава пряко 10 456 250 броя акции, с номинална стойност от 1 лв. всяка, представляващи 83.65% от общия капитал на Дружеството. Останалите лица, притежаващи над 5% от капитала на Дружеството са Иво Евгениев Евгениев и Спас Тошев Шопов, всеки от които притежава пряко по 771 875 броя акции с номинална стойност от 1 лв. всяка, съответно по 6.175% от общия капитал на Дружеството.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****1. Корпоративна информация (продължение)****Дейности**

Телелинк Бизнес Сървисис Група е специализирана в предоставяне на услуги свързани със системна интеграция и поддръжка на информационни и комуникационни системи на клиенти в трите основни пазарни сегмента: доставчици на мобилни телекомуникационни услуги, доставчици на фиксирани телекомуникационни услуги и големи и средни държавни и частни организации в зоните на териториално присъствие и на глобална основа.

Консолидираният отчет представя финансова информация за Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД и неговите дъщерни дружества – Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (България), , Комутел ДОО (Сърбия), Телелинк ДОО (Черна Гора), Телелинк ДОО (Босна и Херцеговина), Телелинк ДОО (Словения), Телелинк Бизнес Сървисис ДООЕЛ (Северна Македония), Телелинк Албания ШПК (Албания), които заедно формират “Групата”.

2. База на изготвяне

Консолидираният финансов отчет е изготвен на база конвенцията за историческата стойност, с изключение на инвестиционните имоти, представени по справедлива стойност и задължението за планове с дефинирани доходи при пенсиониране, представено по настоящата стойност на задължението. Финансовият отчет е представен в български лева (BGN), които са функционалната валута на Групата. Всички стойности са закръглени до хиляда лева (BGN '000), освен когато е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет за годината, приключваща на 31 декември 2019 г., е одобрен за публикуване с решение на Управителния съвет от 14 май 2020 г.

Изявление за съответствие

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз („МСФО, приети от ЕС“). Отчетната рамка „МСФО, приети от ЕС“ по същество е определената национална счетоводна база МСС, приети от ЕС, регламентирани със Закона за счетоводството и дефинирани в т. 8 от неговите Допълнителни разпоредби.

Съпоставимост на данните

Счетоводните политики на Групата са последователни с тези, прилагани през предходния отчетен период, с изключение на следните изменения:

С цел по-коректно представяне, ръководството на Групата е преценило за необходимо и е променило представянето на някои обекти на консолидирания отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход, като промяната касае суми в сравнителните данни, както следва:

- рекласификация от компоненти, които може да бъдат рекласифицирани в Приходи, в размер на (478) хил. лева към компоненти в Себестойност на продажбите;

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****3. База за консолидация**

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД и нейните дъщерни дружества за годината, приключваща на 31 декември 2019 г.

Дъщерни дружества са тези, върху които Групата упражнява контрол. Групата контролира едно предприятие когато има експозиция към, или право на променлива възвращаемост от своето участие и има връзка между власт и доходност. Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която е установен контрол, до датата на преустановяването му.

Неконтролиращо участие (НКУ) се оценява по пропорционалния дял от разграничимите нетни активи към датата на придобиване. Промени в дела на Групата в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат в собствения капитал.

При загубата на контрол над дъщерно предприятие, Групата отписва активите и пасивите на дъщерното предприятие, и свързаните НКУ и другите компоненти на собствения капитал. Печалбата или загубата, произлизаща от това, се признава в печалбата или загубата за периода. Запазен дял в бивше дъщерно дружество се оценява по справедлива стойност при загубата на контрол.

Вътрешногруповите разчети и сделки и всички нереализирани приходи и разходи, произтичащи от вътрешногрупови сделки, се елиминират. Нереализирани печалби от сделки с асоциирани и съвместни предприятия се елиминират срещу инвестицията до размера на дела на Групата в дружеството. Нереализираните загуби се елиминират по същия начин както нереализираните печалби, но само ако няма доказателства за обезценка.

Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД е новоучредено през 2019 година дружество. След регистрацията на дружеството към него се отделя обособена дейност от съществуващо предприятие, обхващащо дружества, намиращи се под общ контрол, които юридически не са образували група към 31 декември 2018 г.

Бизнес комбинациите между предприятия под общ контрол се отчитат като се използва методът на стойностите на предшественика. Съгласно този метод, новоучреденото Дружество Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД е включило активите и пасивите на придобитото дружество през 2019, като използва стойностите от консолидирания финансов отчет на предходното дружество майка. Резултатите на придобитите предприятия са включени в консолидирания финансов отчет ретроспективно: финансовите отчети отразяват резултатите на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД, , Комутел ДОО (Сърбия), Телелинк ДОО (Черна Гора), Телелинк ДОО (Босна и Херцеговина), Телелинк ДОО (Словения) за 2018 година, въпреки че преобразуването е станало през 2019 година. В допълнение, съответните суми за предходната година отразяват обобщени резултати от новата структура на групата, въпреки че преобразуването се е случило в текущата година. Вътрешнофирмените салда и нереализираните печалби и загуби от сделки в Групата се елиминират.

Към 31 декември 2019 г., Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД изготвя първия си консолидиран финансов отчет, в който е включена съпоставима информация от отчетите на Телелинк България ЕАД от предходни години.

Групата не е идентифицирала отчетни сегменти и не оповестява информация по сегменти в съответствие с МСФО 8 Оперативни сегменти.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики**Превръщане в чуждестранна валута**

Консолидираният финансов отчет е изготвен в български лева, която е функционална и отчетна валута на Групата. Операциите в чуждестранна валута се отчитат първоначално във функционалната валута по обменния курс в деня на сделката. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранни валути, се превръщат във функционалната валута по обменния курс, действащ към отчетната дата.

Всички курсови разлики се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Немонетарните активи и пасиви, които се оценяват по историческа цена на придобиване в чуждестранна валута се превръщат във функционалната валута по обменния курс към датата на първоначалната сделка (придобиване).

Бизнес комбинации

Групата отчита бизнес комбинациите, използвайки метода на покупката при прехвърляне на контрола към Групата. Прехвърленото възнаграждение при придобиването по принцип се оценява по справедлива стойност, както и придобитите разграничими нетни активи. Възникваща репутация се тества за обезценка годишно. Печалба от изгодна покупка се признава веднага в печалбата или загубата. Разходи по сделката се отчитат като разходи при възникване, освен тези, свързани с издаването на дългови или капиталови ценни книжа. Дължимо условно възнаграждение се оценява по справедлива стойност към датата на придобиване. Ако условното възнаграждение се класифицира като собствен капитал, то не се преоценява и уреждането му се отчита в собствения капитал. В противен случай, последващите промени в справедливата стойност на условното възнаграждение се признават в печалбата или загубата.

Счетоводно отчитане на преобразуване на предприятия под общ контрол

Бизнес комбинациите между предприятия под общ контрол се отчитат така, че все едно придобиването е станало в началото на най-ранния представен сравнителен период или, ако е по-късно, на датата, на която общ контрол е бил наличен, като за тази цел сравнителната информация се преизчислява. Придобитите активи и пасиви са признати по балансовите стойности, отчитани преди в консолидирания финансов отчет на акционера, контролиращ Групата („методът на стойностите на предшественика“). Резултатите на придобитите дружества са включени в консолидирания финансов отчет ретроспективно, тоест сравнителната информация за предходните години отразяват обобщени резултати от новата структура на Групата, въпреки че преобразуването се е случило в текущата година. Вътрешнофирмените салда и нереализираните печалби и загуби от сделки в Групата се елиминират.

Съвместни дейности

Участието в съвместни договорености се определя в рамките на договорни отношения, които дават на страните съвместен контрол на споразумението. Едно съвместно споразумение е или съвместна операция или съвместно предприятие. Групата определя неговото участие в договорености като съвместни дейности, оценявайки своите права и задължения, като взема предвид структурата и правната форма на споразумението и условията, договорени в договорното споразумение. По отношение на своите участия в съвместна дейност, Групата признава активи, пасиви, приходи от продажба на продукция от съвместната работа, разходи, включително извършени съвместно и отчетени в активите, пасивите, приходите и разходите, свързани с участието им в съвместната експлоатация в съответствие с МСФО, приложими към конкретните активи, пасиви, приходи и разходи.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Преустановена дейност**

Преустановената дейност представлява компонент от бизнеса на Групата, операциите и паричните потоци, който е ясно разграничим от останалите дейности на Групата, и който:

- представлява отделен основен вид дейност или географска област на дейности;
- е част от координиран план за освобождаване на отделен основен вид дейност или географска област на дейности; или
- е дъщерно предприятие, придобито изключително с намерение да бъде препродадено.

Класификацията като преустановена дейност се прави при по-ранното от отписване, или когато дейността отговори на критериите за класифициране като държана за продажба.

Когато една дейност се класифицира като преустановена, сравнителният отчет за печалбата или загубата и друг всеобхватен доход се представя повторно, все едно дейността е била преустановена от началото на сравнителния период.

Активи държани за продажба

Групата класифицира даден нетекущ актив (или група за изваждане от употреба) като държан за продажба, ако неговата балансова стойност ще бъде възстановена главно чрез продажба, а не чрез продължаваща употреба. Това условие се счита за изпълнено само тогава, когато активът е на разположение за незабавна продажба в неговото настоящо състояние и продажбата му е много вероятна. За да бъде продажбата много вероятна, Ръководство трябва да се е ангажира с план за продажба на актива (или групата за изваждане от употреба) и трябва да е започната активна програма за намиране на купувач и осъществяване на плана. В допълнение, продажбата трябва да се очаква да бъде реализирана в рамките на една година от датата на класификацията, освен ако забавянето е породено от събития или обстоятелства извън контрола на Групата и ако са налице достатъчно доказателства, че Ръководството остава обвързано с плана си за продажба на актива.

Активите, класифицирани като държани за продажба, се оценяват по по-ниската от тяхната балансова стойност и справедливата стойност, намалена с разходите за продажба.

След като веднъж са класифицирани като държани за продажба, нематериалните активи и имотите, машините, съоръженията и оборудването не се амортизират.

Имоти, машини и съоръжения

Имоти, машини и съоръжения се отчитат по цена на придобиване, нетно от натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка, ако има такава. Цената на придобиване включва и разходи за подмяна на части от машините и съоръженията, когато тези разходи бъдат извършени, и при условие, че отговарят на критериите за признаване. При извършване на разходи за основен преглед на машина и/или съоръжение те се включват в балансовата стойност на съответния актив като разходи за подмяна, при условие че отговарят на критериите за признаване на актив. Всички други разходи за ремонт и поддръжка се признават в отчета за печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Имоти, машини и съоръжения (продължение)**

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, както следва:

<u>Вид актив</u>	<u>Полезен живот в години</u>
Компютри	2 години
Машини и оборудване	3,33 години
Моторни превозни средства	4 години
Хардуер за предоставяне на управлявани услуги	в съответствие със срока на договора за предоставяне на такива услуги - обикновено 4/7 години
Обзавеждане и стопански инвентар	6,67 години
Други	6,67 години

Имот, машина и съоръжение се отписва при продажбата му или когато не се очакват никакви бъдещи икономически изгоди от неговото използване или при освобождаване от него. Печалбите или загубите, възникващи при отписването на актива (представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата, ако има такива, и балансовата стойност на актива) се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато активът бъде отписан.

В края на всяка финансова година се извършва преглед на остатъчните стойности, полезния живот и прилаганите методи на амортизация на активите и ако очакванията се различават от предходните приблизителни оценки, последните се променят в бъдещи периоди.

Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са имоти, държани за получаване на приходи от наеми или за увеличение стойността на капитала, или и за двете. Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите по сделката.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по справедлива стойност, която отразява пазарните условия към отчетната дата. Печалбите или загубите, възникващи от промени в справедливите стойности на инвестиционните имоти, се признават в печалбата или загубата за отчетния период, в която възникват.

Инвестиционните имоти се отписват при освобождаване или когато инвестиционният имот е трайно изваден от употреба и никакви бъдещи икономически изгоди не се очакват от неговото освобождаване. Печалбите или загубите, произтичащи от изваждането от употреба или освобождаването от инвестиционен имот, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на изваждането от употреба или освобождаването.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Инвестиционни имоти (продължение)**

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят само когато има промяна в използването. За прехвърляне от инвестиционен имот, отчитан по справедлива стойност, в ползван от собственика имот или материален запас, приетата стойност на имота за последващото осчетоводяване съгласно МСС 16 или МСС 2 е справедливата стойност на датата на промяната в използването. Ако ползван от собственика имот става инвестиционен имот, който ще бъде отчитан по справедлива стойност, Групата прилага МСС 16 до датата на промяната в използването.

Разходи по заеми

Разходите по заеми, свързани пряко с придобиването или изграждането на актив, който по необходимост отнема значителен период от време, за да бъде подготвен за предвидената употреба, се капитализират като част от цената на придобиване на съответните активи. Всички други разходи по заеми се отчитат като разход в периода, в който са възникнали. Разходите по заеми включват лихви и други разходи, които предприятието поема във връзка с получаването на привлечени средства.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се признават първоначално като отсрочени приходи по справедлива стойност, когато има достатъчна сигурност, че ще бъдат получени и че Групата ще изпълни условията, свързани с тези средства. След това, те се признават в печалби и загуби като други приходи на систематична база за полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, които компенсират Групата за извършени разходи, се признават в печалби и загуби на систематична база в периодите, в които възникват разходите.

Нематериални активи

Дълготрайните нематериални активи, които са придобити отделно се оценяват първоначално по цена на придобиване. Цената на придобиване включва покупната цена, мита и невъзстановими данъци върху покупки, както и всички преки разходи, необходими за привеждането на актива за използване по предназначение.

След първоначалното признаване, нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Последващите разходи за нематериален актив след неговата покупка или неговото завършване се признават като разход, когато са направени, освен ако има вероятност те да спомогнат актива да генерира бъдещи икономически изгоди и когато тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако са изпълнени тези две условия, последващите разходи се добавят към цената на придобиване на нематериалния актив.

Вътрешно създадените нематериални активи, без разходи за развойна дейност, не се капитализират и разходите се отнасят в отчета за печалбата или загубата в периода, в който са извършени.

Развойната дейност е свързана с прилагането на научноизследователски открития или други познания за реализирането на план или дизайн за производство на нови или значително подобрени материали, устройства, продукти, процеси, системи или услуги преди да започне търговското им производство и употреба. За да оцени дали вътрешно създаден нематериален актив отговаря на критериите за признаване, Групата разделя създаването на актив във фаза на научноизследователска дейност и фаза развойна. Ако не успее да разграничи фазата на научноизследователска дейност от фазата на развойна дейност за даден вътрешен проект за създаване на актив, Групата приема, че разходите по

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Нематериални активи (продължение)**

този проект за само за научноизследователска дейност. Нематериален актив възникващ от развойна дейност се признава само ако Групата има контрол и очаква бъдещи икономически изгоди от актива.

Групата признава като актив допълнителните разходи за постигането на договор с клиент, ако очаква да си възстанови тези разходи. Допълнителните разходи за постигането на договор са разходите, които Групата понася за постигането на договор с клиент, които не би понесла, ако договарът не беше факт.

Полезният живот на нематериалните активи е определен като ограничен.

Амортизациите се изчисляват на база на линейния метод за срока на полезния живот на активите, както следва:

Вид актив	Полезен живот в години
Софтуер	2 години
Софтуер за предоставяне на управлявани услуги	в съответствие със срока на договора за предоставяне на такива услуги - обикновено 4/7 години
Активи по договори с клиенти	в рамките на срока на договора
Други	в рамките на срока на договора

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират за срока на полезния им икономически живот и се тестват за обезценка, когато съществуват индикации, че стойността им е обезценена. Най-малко, в края на всяка финансова година се извършва преглед на периода на амортизация и прилаганите методи на амортизация на нематериалните активи с ограничен полезен живот. Промените в очаквания полезен живот или модел на консумиране на бъдещите икономически изгоди от нематериалния актив се отчитат чрез промяна на амортизационния срок или метод и се третира като промяна в приблизителните счетоводни оценки. Разходите за амортизация на нематериалните активи, с ограничен полезен живот, се класифицират според тяхната функция в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, съобразно предназначението на нематериалния актив.

Печалбите или загубите, възникващи при отписването на нематериален актив, представляващи разликата между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива, се включват в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато активът бъде отписан.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Материални запаси**

Материалните запаси включват материали, търговски стоки и незавършено производство. Материалните запаси са отчитат по по-ниската от себестойността или нетната реализируема стойност. Цената на придобиване на материалните запаси отразява тяхната покупна стойност, плюс всякакви други разходи, необходими за доставката им до настоящото им местоположение и състояние, и се определя при използването на метода на средно-претеглената стойност. Нетната реализируема стойност за търговски стоки и готова продукция се определя като очакваната продажна цена в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с очакваните разходи за завършване и с очакваните разходи, необходими за извършването на продажбата.

Незавършеното производство включва преките разходи за материали и труд, и частта от общо производствените разходи на база на нормалния оперативен капацитет, но без разходите по заеми.

Обезценка на нефинансови активи

Към всяка отчетна дата, Групата оценява дали съществуват индикации, че даден актив е обезценен. В случай на такива индикации или когато се изисква ежегоден тест за обезценка на даден актив, Групата определя възстановимата стойност на този актив. Възстановимата стойност на актива е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, на актива или на обекта, генериращ парични потоци, и стойността му в употреба. Възстановимата стойност се определя за отделен актив, освен в случай, че при използването на актива не се генерират парични потоци, които да са в значителна степен независими от паричните потоци, генерирани от други активи или групи от активи. Когато балансовата стойност на даден актив е по-висока от неговата възстановима стойност, той се счита за обезценен и балансовата му стойност се намалява до неговата възстановима стойност. При определянето на стойността в употреба на актив, очакваните бъдещи парични потоци се дисконтират до тяхната сегашна стойност като се използва норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущата пазарна оценка на стойността на парите във времето и специфичните за актива рискове. Справедливата стойност, намалена с разходите за продажбата, се определя чрез използването на подходящ модел за оценка.

Загубите от обезценка от продължаващи дейности се признават в отчета за всеобхватния доход като се класифицират в разходни категории съобразно предназначението на обезценения актив.

За всички нефинансови активи, към всяка отчетна дата се прави оценка дали съществуват индикации, че загубата от обезценка, която е призната в предходни периоди, може вече да не съществува или пък да е намалела. Ако съществуват подобни индикации, Групата определя възстановимата стойност на този актив или обект, генериращ парични потоци. Загубата от обезценка се възстановява обратно само тогава, когато е настъпила промяна в предположенията, използвани при определяне на възстановимата стойност на актива, след признаването на последната загуба от обезценка. В този случай, балансовата стойност на актива се увеличава до неговата възстановима стойност. Тази увеличена стойност не може да превишава балансовата стойност, такава, каквато би била, след приспадане на амортизацията, в случай, че в предходни периоди не е била признавана загуба от обезценка за съответния актив. Възстановяването на загуба от обезценка се признава в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Парични средства и парични еквиваленти**

Паричните средства и краткосрочните депозити включват парични средства по банкови сметки, в брой и краткосрочни депозити с първоначален падеж от три месеца или по-малко.

За целите на отчета за паричните потоци, паричните средства и паричните еквиваленти се състоят от парични средства и парични еквиваленти, както те са дефинирани по-горе.

Финансови активи***Първоначално признаване и оценка***

При първоначалното им признаване, финансовите активи се класифицират като такива, които впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност в другия всеобхватен доход (ДВД) и като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Групата за тяхното управление. С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Групата първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

За да бъде класифициран и оценяван по амортизирана стойност или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГЛ) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГЛ тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи се позовава на начина, по който тя управлява финансовите си активи с цел генериране на парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще възникнат в резултат на събирането на договорни парични потоци, продажба на финансовите активи, или и двете.

Покупките или продажбите на финансови активи, чиито условия изискват доставка на активите в рамките на даден период от време, установен обикновено с нормативна разпоредба или действаща практика на съответния пазар (редовни покупки), се признават на датата на търгуване (сделката), т.е. на датата, на която Групата се е ангажирала да купи или продаде актива.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)
- Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход с "рециклиране" на кумулативните печалби или загуби (дългови инструменти)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Финансови активи (продължение)**

- Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход без "рециклиране" на кумулативните печалби и загуби при тяхното отписване (капиталови инструменти)

- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти)

Групата оценява финансовите активи по амортизирана стойност, ако са удовлетворени и двете условия, изложени по-долу:

- Финансовият актив се притежава в рамките на бизнес модел, имащ за цел неговото държане с оглед получаване на договорните парични потоци от него; и
- Условията на договора за финансовия актив пораждат парични потоци на конкретни дати, които представляват само плащания по главницата и лихвите върху неиздължената сума на главницата.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват при прилагане на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП) и са предмет на обезценка. Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи по амортизирана стойност на Групата включват търговски вземания и предоставени заеми към трети страни.

Финансови активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (дългови инструменти)

Групата оценява дълговите си инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако са удовлетворени и двете условия, посочени по-долу:

- Финансовият актив се държи в рамките на бизнес модел с цел, както неговото притежание с оглед събиране на договорните парични потоци, така и продажбата му; и
- На посочените дати, договорните условия на финансовия актив пораждат парични потоци, които представляват единствено плащания по главницата и лихвата върху неиздължената сума на главницата.

По отношение на дълговите инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, приходите от лихви, валутната преоценка и загубите от обезценка или тяхното възстановяване се признават в печалбата или загубата и се изчисляват по същия начин както тези за финансовите активи, оценявани по амортизирана стойност. Останалите промени в справедливата стойност се признават в друг всеобхватен доход. При отписване, кумулативната промяна в справедливата стойност, призната в друг всеобхватен доход, се отнася в печалбата или загубата.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови активи (продължение)

Финансови активи, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (капиталови инструменти)

При първоначалното им признаване, Групата може да избере да класифицира неотменимо като капиталови инструменти, определени по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, когато те отговарят на изискванията за собствен капитал съгласно МСС 32 Финансови инструменти: представяне и когато не се държат с цел търгуване. Класификацията се определя на база индивидуален инструмент.

Печалбите и загубите от тези финансови активи никога не се "рециклират" в печалбата или загубата. Дивидентите се признават като други приходи в отчета за доходите, когато правото върху плащането бъде установено, с изключение на случаите, когато Групата извлича ползи от тези постъпления като възстановяване на част от цената на придобиване на финансовия актив, в който случай печалбите се отчитат в друг всеобхватен доход. Капиталовите инструменти, определени като такива по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, не са обект на тест за обезценка.

Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите активи по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови активи, държани за търговия и финансови активи, определени при първоначалното им признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или финансови активи, които задължително се изисква да бъдат оценявани по справедлива стойност. Финансовите активи се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел продажба или повторно придобиване в кратък срок. Деривативите също се класифицират като държани за търговия, освен ако не са определени като ефективни хеджингови инструменти. Финансови активи с парични потоци, които не представляват единствено плащания по главницата и лихвата, се класифицират и оценяват по справедлива стойност в печалбата или загубата, независимо от бизнес модела. Независимо от критериите за дълговите инструменти, които следва да бъдат класифицирани по амортизирана стойност или по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, както е описано по-горе, дълговите инструменти могат да бъдат определени като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване, ако така се елиминира или се намалява съществено счетоводното несъответствие. Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата се отнасят в отчета за финансовото състояние по справедлива стойност, като нетните промени в справедливата стойност се признават в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Отписване

Финансов актив се отписва, когато:

- правата за получаване на паричните потоци от актива са изтекли; или
- правата за получаване на парични потоци от актива са прехвърлени или Групата е поела задължението да плати напълно получените парични потоци, без съществена забава, към трета страна чрез споразумение за прехвърляне; при което или (а) Групата е прехвърлила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива; или (б) Групата нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, но не е запазило контрола върху него.

Когато Групата е прехвърлила правата си за получаване на парични потоци от актива или е встъпила в споразумение за прехвърляне, тя прави оценка на това дали и до каква степен е запазила рисковете и ползите от собствеността. Когато тя нито е прехвърлила, нито е запазила в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху финансовия актив, нито е прехвърлила контрола върху него,

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Финансови активи (продължение)**

тя продължава да признава прехвърления актив, до степента на продължаващото си участие в него. В този случай, Групата признава и свързаното задължение. Прехвърленият актив и свързаното задължение се оценяват на база, която отразява правата и задълженията, които Групата е запазила.

Продължаващо участие, което е под формата на гаранция върху прехвърления актив, се оценява по по-ниската от първоначалната балансова стойност на актива и максималната сума на възнаграждението, което може да се изиска Групата да изплати.

Обезценка на финансови активи

Групата признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за всички дългови инструменти, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата. ОКЗ се базират на разликата между договорните парични потоци, дължими съгласно условията на договора, и всички парични потоци, които Групата очаква да получи, дисконтирани с доближение до първоначалния ефективен лихвен процент. Очакваните парични потоци включват паричните потоци от продажбата на държаното обезпечение или други кредитни подобрения, които представляват неразделна част от условията на договора.

ОКЗ се признават на два етапа. За кредитни експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, ОКЗ се провизират за кредитни загуби, които възникват в резултат на събития по неизпълнение, които са възможни през следващите 12 месеца (12-месечни ОКЗ). За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, провизия за загуба се изисква по отношение на кредитните загуби, очаквани през оставащия срок на експозицията, независимо от момента на възникване на неизпълнението (ОКЗ за целия срок на инструмента).

По отношение на търговските вземания и активите по договори с клиенти, Групата прилага опростен подход за изчисление на ОКЗ. Следователно, тя не проследява промените в кредитния риск, а вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда.

За дългови инструменти по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, Групата прилага обезценка на база на нисък кредитен риск. Към всяка отчетна дата, Групата определя дали дълговият инструмент се преценява като такъв с нисък кредитен риск, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Групата преразглежда вътрешния кредитен рейтинг на дълговия инструмент.

Групата разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от нея. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Финансови пасиви*****Първоначално признаване и оценяване***

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, или като заеми и привлечени средства, задължения или като деривативи, определени като хеджингови инструменти в ефективен хедж, както е уместно.

Първоначално, всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случая на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

Финансовите пасиви на Групата включват търговски и други задължения, заеми и привлечени средства, включително и банкови овърдрафти и деривативни финансови инструменти.

Последващо оценяване

Оценяването на финансовите пасиви зависи от тяхната класификация както е описано по-долу:

Финансови пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Печалбите или загубите по пасиви, държани за търговия, се признават в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9.

Групата не е определила никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Заеми и привлечени средства

След първоначалното им признаване, Групата оценява лихвоносните заеми и привлечени средства по амортизирана стойност, чрез метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Печалбите и загубите се признават в печалбата или загубата, когато пасивът се отписва, както и чрез процеса на амортизация на база ЕЛП.

Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било дисконти или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ЕЛП. Амортизацията чрез ЕЛП се включва като финансов разход в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства. Допълнителна информация е предоставена в бележка 27 „Лихвоносни заеми и привлечени средства“.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Финансови пасиви (продължение)

Отписване

Финансов пасив се отписва, когато задължението бъде погасено, или прекратено, или изтече. Когато съществуващ финансов пасив бъде заменен с друг от същия кредитор при съвършено различни условия, или условията на съществуващ пасив бъдат съществено променени, тази размяна или модификация се третира като отписване на първоначалния пасив и признаване на нов. Разликата в съответните балансови суми се признава в отчета за печалбите или загубите и друг всеобхватен доход.

Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират и нетната сума се представя в отчета за финансовото състояние, когато и само когато, е налице юридически упражняемо право за компенсиране на признатите суми и Групата има намерение за уреждане на нетна база, или за едновременно реализиране на активите и уреждане на пасивите.

Провизии

Общи

Провизии се признават, когато Групата има сегашно задължение (правно или конструктивно) в резултат на минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток от ресурси, съдържащ икономически ползи, и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава, когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, нетно от сумата на възстановените разходи.

Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява, когато е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Гаранции

Провизиите се признават за очаквани гаранционни икове за продукти и услуги, продадени през последната година, на база минал опит за нивото на ремонти и върнати стоки. Предположенията, използвани за изчисляване на провизията за гаранции се базират на нивата на текущите продажби и информацията относно върнати стоки, на база двугодишен период на гаранционно обслужване за продаваните продукти.

Когато ефектът от стойността на парите във времето е съществен, провизиите се определят чрез дисконтиране на очакваните бъдещи парични потоци, като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява текущите пазарни оценки за стойността на парите във времето и, където е уместно, специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като разход за лихви.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Доходи на персонала**

Краткосрочните доходи на персонала включват заплати, междинни и годишни бонуси, вноски за социално осигуряване и годишни компенсируеми отпуски на служителите, които се очаква да бъдат изцяло уредени в рамките на 12 месеца след края на отчетния период. Когато Групата получи услугата, те се признават като разход за персонала в печалбата или загубата или се капитализират в стойността на актив. Краткосрочните доходи на персонала се оценяват по недисконтираната сума на очакваните за уреждане разходи.

Държавен социално-осигурителен план

Всички служители на българските дружества са членове на българския държавен социално-осигурителен план. В обичайния ход на дейността, Групата прави плащания към Фонда за държавното обществено осигуряване и Националната здравно-осигурителна каса на база възнаграждението на служителя, по ставките, определени в Социално-осигурителния кодекс на България. Делът на Групата в социално-осигурителните вноски се третира като плащания, направени по програма с дефинирани вноски и се признават като разход в момента, в който бъдат направени. Съгласно държавния социално-осигурителен план, всички свързани рискове се поемат от служителите. За Групата не съществува друго задължение.

Доходи на персонала при пенсиониране

Групата има пенсионен план с дефинирани доходи, произтичащ от задължението му по силата на българското трудово законодателство, да изплати на служителите си при пенсиониране две или шест брутни месечни заплати в зависимост от прослужения стаж. Ако служител е работил за Групата в продължение на 10 години, получава шест брутни месечни заплати при пенсиониране, а ако е работил по-малко от 10 години – две. Планът за доходи на персонала при пенсиониране не е финансиран. Задълженията за изплащане на доходи на персонала при пенсиониране се определят чрез актюерския метод на прогнозните кредитни единици. Преоценките на пенсионния план с дефинирани доходи, включващи актюерски печалби и загуби, се признават незабавно в отчета за финансовото състояние срещу дебит или кредит на неразпределената печалба чрез другия всеобхватен доход, в периода на тяхното възникване. Преоценките не подлежат на рекласификация в печалбата или загубата в последващи периоди. Разходите за минал стаж се признават в печалбата или загубата на по-ранна от:

- датата на допълнение или съкращение в плана; и
- датата на признаване на разходи за реструктуриране, съпътстващи измененията в плана.

Разходите за лихви се признават чрез прилагане на дисконтов фактор към задължението за доходи на персонала за пенсиониране. Групата признава следните промени в задълженията за дефинирани доходи в печалбата или загубата за периода:

- разходите за стаж, включващи разходите за текущ стаж, разходите за минал стаж, както и печалбите и загубите в резултат на съкращения или нерутинни уреждания по плана се включват в статия „Разходи за персонала“;
- разходите за лихви се представят като „Финансови разходи“.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Приходи от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху стоките или услугите бъде прехвърлен към клиента, срещу сума, която отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Като цяло, Групата е достигнала до заключение, че тя е принципал в договореностите си за приходи, тъй като обикновено Групата контролира стоките или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Оповестявания за съществените счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения, свързани с приходите от договори с клиенти, са предоставени в бележка 5.

Продажба на стоки/оборудване

Приходите от продажба на стоки и оборудване се признават в определен момент във времето, когато контролът върху актива бъде прехвърлен към клиента, което обикновено е при доставката на оборудването. Нормалният кредитен срок е от 30 до 90 дни от доставката.

Групата преценява дали в договора са налице други обещания, които представляват отделни задължения за изпълнение, към които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката (например, гаранции). При определянето на цената на сделката за продажба на стоки/оборудване, Групата преценява ефектите от променливото възнаграждение, съществуването на съществени компоненти на финансиране и възнаграждение, дължимо към клиента (ако има такова).

Съществен компонент на финансиране

В някои случаи, Групата получава краткосрочни аванси от клиентите си. Прилагайки практическото облекчение в МСФО 15, то не коригира обещания размер на възнаграждението за отразяване на ефектите на съществен компонент на финансиране, ако на датата на влизане в сила на договора очаква, че периодът между прехвърлянето на обещаните стоки или услуги към клиента и очакваното от клиента плащане за тези стоки или услуги ще бъде една година или по-малко.

Задължения по гаранции

Обичайна практика на Групата е да предоставя гаранции за отстраняването на дефекти, които са съществували към момента на продажбата, както това се изисква по закон. Тези гаранции, предоставящи увереност, се отчитат счетоводно в съответствие с МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи.

В редица случаи, Групата предоставя и разширена гаранция, която е извън гаранцията за отстраняване на дефекти, които са съществували към момента на продажбата. Тези гаранции, предоставящи услуги, се продават или отделно, или заедно с продажбата на стоките/оборудването.

Договорите за пакетни продажби на оборудване и гаранция, предоставяща услуги, включват две задължения за изпълнение, тъй като обещанията за прехвърляне на оборудване и за предоставяне на гаранция, предоставяща услуги, могат да бъдат отделени. Като се използва методът на относителната единична продажна цена, част от цената на сделката се разпределя към гаранцията, предоставяща

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)****Приходи от договори с клиенти (продължение)**

услуги и тя се признава като пасив по договор. Приходите се признават за периода, в който се предоставя гаранцията, предоставяща услуги, въз основа на изминалия период от време.

Инсталационни услуги

Групата предлага инсталационни услуги, които се продават или отделно, или в пакет заедно с продажбата на оборудването на клиента. Тези услуги могат да бъдат получени от други доставчици и не осигуряват съществени промени спрямо спецификациите на клиента, нито модифицират съществено оборудването. Договорите за пакетни продажби на оборудване и инсталационни услуги включват две задължения за изпълнение, тъй като обещанията за прехвърлянето на оборудването и предоставянето на инсталационните услуги могат да бъдат разделени и са отделно разграничими. Съответно, Групата разпределя цената на сделката въз основа на относителните единични продажни цени на оборудването и на инсталационните услуги.

Приходите от инсталационни услуги се признават в течение на времето с оглед етапа на завършеност на инсталационната дейност. Обикновено, изпълнението на тези услуги е в кратки срокове след доставката на оборудването. Приходите от продажбата на оборудването се признават в определен момент във времето при доставката на оборудването.

Предоставяне на услуги, свързани с лицензи и софтуер, разработени от трети лица

Групата предоставя услуги свързани с прехвърляне на софтуерни лицензи по договори с клиенти, което се осъществява чрез изтегляне и активиране на лицензионен ключ. Неразделна част от договора са и услуги по консултиране на клиента при избора на оптимален пакет от софтуерни продукти и съдействие по внедряването на лицензите.

В случаите на договори с клиент, които включват комбинация от консултантски услуги и прехвърляне на лицензи, разработени от трети лица, приходът се признава в момента на доставката на софтуерния продукт.

Предоставяне на управлявани услуги

В тези услуги са включени дългосрочни договори с клиенти (обикновено между пет и седем години) за поддръжка и управление на ИТ инфраструктурата на клиента, които включват постоянно проактивно наблюдение, отдалечено управление и поддръжка на място. В по-голямата част от договорите, Групата осигурява мрежово и/или гласово оборудване за ползване като част от задължението по договора. Приходите по договори за управлявани услуги се признават в течение на времето за срока на договора на месечна база.

Салда по договори***Активи по договори с клиенти***

Активът по договора е правото да се получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които са прехвърлени на клиента. Ако чрез прехвърлянето на стоките или услугите към клиента, Групата изпълни задължението си преди клиентът да заплати съответното възнаграждение или преди

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)****Приходи от договори с клиенти (продължение)**

плащането да е станало дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение, което е под условие.

Търговски вземания

Вземането представлява правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно (т.е. преди плащането на възнаграждението да стане дължимо е необходимо единствено да изтече определен период от време).

Пасиви по договори с клиенти

Пасивът по договора е задължението за прехвърлянето на стоките или услугите към клиента, за което Групата е получила възнаграждение (или възнаграждението е дължимо) от клиента. Ако клиентът заплати възнаграждението преди Групата да прехвърли стоките или услугите към него, когато бъде извършено плащането или когато плащането стане дължимо (което възникне по-рано), се признава пасив по договор. Пасивите по договори с клиенти се признават като приход, когато Групата изпълни задълженията си по договора.

Разходи за сключване на договор и разходи за изпълнение на договор

Допълнителните разходи за сключване на договор и определени разходи за изпълнението на даден договор могат да бъдат признати като актив, ако са удовлетворени определени критерии. Тези капитализирани активи – разходи по договори следва да бъдат амортизирани на систематична база, която е последователна с прехвърлянето от страна на Групата на свързаните стоки или услуги към клиента.

Лихви

Приходите се признават при начисляването на лихвите (като се използва метода на ефективния лихвен процент, т.е. лихвеният процент, който точно дисконтира очакваните бъдещи парични потоци за периода на очаквания живот на финансовия инструмент) до нетната балансова стойност на финансовия актив.

Приходи от дивиденди

Приходите се признават, когато правото на Дружеството (като компания-майка) да получи плащането бъде установено.

Дивиденди

Задължение за парични или непарични разпределения към капиталовите собственици на компанията-майка се признава, когато разпределението е одобрено (т.е. одобрено от акционерите) и вече не зависи от Дружеството. Кореспондиращата сума се дебитираща директно в собствения капитал.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)****Лизинг**

На датата на влизане на договора в сила Групата преценява дали договорът представлява или съдържа лизинг. А именно, дали договорът прехвърля правото да се контролира използването на идентифицирания актив за определен период от време.

Групата като лизингополучател

Групата прилага единен подход за признаване и оценяване на всички лизинги, с изключение на краткосрочните лизинги (т.е. лизинги със срок на лизинговия договор до 12 месеца) и лизингите на активи с ниска стойност. Групата признава задължения по лизинги за плащане на лизинговите вноски и активи с право на ползване, представляващи правото на ползване на активите.

Активи с право на ползване

Групата признава активи с право на ползване от началната дата на лизинга (т.е. датата, на която основният актив е на разположение за употреба). Активите с право на ползване се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загуби от обезценка, и коригирана с всяка преоценка на лизинговите задължения. Цената на придобиване на активите с право на ползване включва сумата на признатите задължения по лизинга, понесените първоначални преки разходи и лизинговите плащания, извършени на или преди началната дата на лизинга, приблизителна оценка на разходите, които ще бъдат понесени от лизингополучателя при демонтажа и преместването на актива, възстановяване на площадката, върху която се намира той или възстановяване на актива до състоянието, което се изисква съгласно условията на лизинга, намалени с каквито и да било получени стимули по лизинга.

Активите с право на ползване се амортизират на линейна база за по-краткия от срока на лизинга и очакваните полезни животи на активите, както следва:

- Машини и съоръжения 3,33 години
- Превозни средства и друго оборудване 4 години

Ако в края на срока на лизинга собствеността върху лизинговия актив се прехвърля към Групата, или цената на придобиване отразява упражняването на опция за закупуване, амортизацията се изчислява като се използва очакваният срок на полезния живот на актива.

Активите с право на ползване са предмет и на обезценка. Счетоводната политика за обезценка е оповестена в раздел Обезценка на нефинансови активи.

Задължения по лизинги

От началната дата на лизинга, Групата признава задължения по лизинги, оценени по сегашната стойност на лизинговите плащания, които ще бъдат извършени за срока на лизинга. Лизинговите плащания включват фиксирани вноски (включително фиксирани плащания по същество), намалени с каквито и да било подлежащи на получаване стимули по лизинга, променливи лизингови плащания, които зависят от индекс или лихвен процент, както и суми, които се очаква да бъдат платени по гаранции за остатъчна стойност. Лизинговите плащания включват също цената на упражняване на опция за закупуване, за която в разумна степен е сигурно, че ще бъде упражнена от Групата, както и плащания на неустойки за прекратяване на лизинга, ако срокът на лизинга отразява упражняването от страна на Групата на опция за прекратяване.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)**Лизинг (продължение)**

Променливи лизингови плащания, които не зависят от индекс или лихвен процент, се признават като разходи (освен ако не бъдат извършени за производството на материални запаси) през периода, в който възникне събитието или условието, което задейства плащането.

При изчислението на сегашната стойност на лизинговите плащания Групата използва лихвен процент по заеми на база лихвена статистика, тъй като не винаги заложеният в лизинга лихвен процент може да бъде надеждно определен. След началната дата размерът на лизинговите задължения се увеличават с лихвата и се намаляват с извършените лизингови плащания. В допълнение балансовата стойност на лизинговите задължения се преоценява, ако е налице модификация, промяна в срока на лизинга, промяна в лизинговите плащания (например, промени в бъдещите плащания в резултат на промяна в индекса или лихвения процент, използван за определяне на тези лизингови плащания) или промяна в оценката на опцията за закупуване на основния актив.

Краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност

Групата прилага освобождаването от признаване на краткосрочни лизинги по отношение на краткосрочните си лизинги на машини и съоръжения (например, лизинги, чийто лизингов срок е 12 месеца или по-малко от началната дата и които не съдържат опция за закупуване). То прилага и освобождаването от признаване на лизинги на активи с ниска стойност за лизингите на офис оборудване, което се счита за такова с ниска стойност. Лизинговите плащания по краткосрочни лизинги и лизинги на активи с ниска стойност се изписват като разход на линейна база за срока на лизинга.

Групата като лизингодател

Лизингови договори, при които Групата не прехвърля в значителна степен всички рискове и ползи от собствеността върху актива, се класифицират като оперативни лизинги. Възникващите приходи от наеми се отчитат на линейна база за срока на лизинговия договор и се включват в приходите в отчета за всеобхватния доход поради оперативния си характер. Първоначалните преки разходи, във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на лизинговия актив и се признават за срока на лизинга на същата база както приходите от наеми. Условните наеми се признават като приход в периода, в който бъдат заработени.

Счетоводна политика за отчитане на лизинги преди 1 януари 2019 г. - Групата като лизингополучател

Групата класифицира лизингов договор като финансов лизинг, ако той прехвърля в значителна степен всички рискове и изгоди от собствеността върху наетия актив. В началото на лизинговия срок финансовия лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия договор е равен на справедливата стойност на наетия актив или ако е по-ниска, по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания се разпределят между финансовите разходи и намалението на задължението по лизинга така, че да се получи постоянен лихвен процент върху оставащото салдо на задължението. Финансовите разходи се признават директно в отчета за доходите.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

31 декември 2019 г.

4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)

Лизинг (продължение)

Активите, придобити при условията на финансов лизинг се амортизират за срока на полезния живот на актива. Ако обаче няма разумна степен на сигурност, че Групата ще придобие собствеността върху тях до края на срока на лизинговия договор, активите се амортизират през по-краткия от двата срока - срока на полезния живот на актива или срока на лизинговия договор.

Лизинговите плащанията по договори за оперативен лизинг се признават като разход в печалбата или загубата на база линейния метод за срока на лизинговия договор.

Данъци

Тенуц данък

Текущите данъчни активи и пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде възстановена от или платена на данъчните власти. При изчисляването на текущите данъци се прилагат данъчните ставки и данъчните закони, които са в сила или са влезли в значителна степен в сила към отчетната дата.

Отсрочен данък

Отсрочените данъци се признават по балансовия метод за всички временни разлики в края на отчетния период, които възникват между данъчната основа на активите и пасивите и техните балансови стойности за целите на финансовото отчитане.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики:

- освен до степента, до която отсроченият данъчен пасив възниква от първоначално признаване на репутация, или на актив или пасив, от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за облагаеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани дружества и интереси в съвместни предприятия, освен до степента, до която времето на обратното проявление на временната разлика може да бъде контролирано и съществува вероятност временната разлика да не се прояви обратно в предвидимо бъдеще.

Активи по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни кредити и неизползвани данъчни загуби, до степента, до която е вероятно да е налице облагаема печалба, срещу която да бъдат използвани намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни кредити и неизползваните данъчни загуби:

- освен ако отсроченият данъчен актив възниква от първоначално признаване на актив или пасив от дадена сделка, която не е бизнес комбинация и не влияе нито върху счетоводната печалба, нито върху данъчната печалба или загуба към момента на извършване на сделката; и
- за намаляеми временни разлики, свързани с инвестиции в дъщерни дружества, асоциирани дружества и интереси в съвместни предприятия, отсрочен данъчен актив се признава единствено до степента, до която има вероятност временната разлика да се прояви обратно в обозримо бъдеще и да бъде реализирана облагаема печалба, срещу която да се оползотвори временната разлика.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****4. Обобщение на съществените счетоводни политики (продължение)****Данъци (продължение)**

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи е обект на преглед към всяка отчетна дата и се намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява целият или част от отсрочения данъчен актив да бъде възстановен.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се урежда, въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или в значителна степен в сила към отчетната дата.

Отсрочените данъци, свързани със статии, признати директно в собствения капитал, се признават също в собствения капитал, а не в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината.

Активи и пасиви по отсрочени данъци се компенсират само тогава, когато има законово право за приспадане на текущи данъчни активи срещу текущи данъчни пасиви, и отсрочените данъци се отнасят до данъци върху дохода, наложени от един и същ данъчен орган за едно и също данъчнозадължено предприятие.

Данък върху добавената стойност

Приходите, разходите и активите се отразяват с нетната си стойност без ДДС, освен ако:

- данъкът начислен при покупката на активи или услуги няма да бъде възстановен от данъчните органи; в такъв случай данъкът добавена стойност е част от цената на придобиване на актива или съответно от разходите; и
- вземанията и задълженията са признати с включен в стойността им данък върху добавената стойност.

Нетната стойност на задължението за ДДС към или на данъка за възстановяване от данъчния орган се отразява съответно като задължение или вземане в баланса.

5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения

Изготвянето на финансовия отчет налага ръководството да направи преценки, приблизителни оценки и предположения, които влияят върху стойността на отчетените активи и пасиви, и оповестяването на условни пасиви към отчетната дата, както и върху отчетените приходи и разходи за периода. Несигурностите, свързани с направените предположения и приблизителни оценки биха могли да доведат до фактически резултати, които да изискват съществени корекции в балансовите стойности на съответните активи или пасиви в следващи отчетни периоди.

Преценки

При прилагането на счетоводните политики на Групата, ръководството е направило следните преценки, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет.

Съвместни споразумения

Групата оценява своето участие във всеки консорциум, където е налице съвместен контрол, като съвместни споразумения. Ръководството анализира правата и задълженията като отчита структурата и правната форма на всеки ангажимент, договорните условия, които са били договорени между страните по споразумението, както и всички други съответни факти и обстоятелства, за да може да определи вида на Съвместното споразумение, в което участва – Съвместни операции или Съвместно предприятие. Анализът, извършен от ръководството, определя, че участието във всички консорциуми отговаря на критериите за признаване като Съвместни операции.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)****Преценки (продължение)*****Приходи от договори с клиенти***

Отчитането на приходите по договори с клиенти е свързано със значителните преценки, които ръководството на Групата прави, за да определи отделните задължения за изпълнение по договорите с клиенти, които влияят съществено върху сумата на признатите приходи за отчетния период. Ключовите преценки включват анализ на икономическата същност и търговския контекст на договорите с клиенти за идентифициране на отделни задължения за изпълнение, както и оценка на техния прогрес към края на отчетния период, включваща преценки и предположения за обема на услугите, дейностите и материалните запаси, необходими за удовлетворяване на задълженията за изпълнение, очакваните общи разходи по договора, оставащите разходи за завършване на договора, общите приходи от договора, както и рисковете по договорите, включително технически, регулаторни и правни рискове.

Групата е приложила следните преценки, които оказват съществено влияние върху определянето на размера и момента на възникване на приходите от договори с клиенти.

- Идентифициране на задължения за изпълнение при продажба на оборудване и инсталационни услуги.

Групата предоставя инсталационни услуги, които обичайно се продават, заедно с продажбата на оборудване за даден клиент. Инсталационните услуги представляват обещание за прехвърляне на услуги в бъдеще и са част от договорената размяна между Групата и клиента. Групата е определила, че както оборудването, така и инсталационните услуги могат да бъдат отделени. Групата също така е определила, че обещанията за прехвърляне на оборудването и за предоставяне на инсталационните услуги са отделени и в контекста на повечето договори. Тези продукти не са влагани ресурси в Консолидиран обект в договора. Групата не предоставя съществени услуги за интеграция, тъй като наличието на оборудване и инсталационни услуги заедно в договора, не води до каквато и да било допълнителна или Консолидирана функционалност. В допълнение, оборудването и инсталационните услуги не са силно взаимно зависими или взаимно свързани, тъй като Групата би могла да прехвърли оборудването, дори и ако клиентът откаже инсталационните услуги, а той е в състояние да си осигури инсталационни услуги за продуктите, които се предлагат от други дистрибутори. Следователно, Групата разпределя част от цената на сделката към оборудването и инсталационните услуги въз основа на относителните им единични продажни цени.

- Съображения, свързани с принципал спрямо агент

Групата сключва договори с клиентите за продажба на стоки/оборудване и лицензи/софтуер, произведено от различни доставчици. Групата е определила, че тя контролира стоките преди те да бъдат прехвърлени към клиентите и е в състояние да управлява използването на оборудването или да получава ползите от него. Изложените по-долу фактори показват, че Групата контролира стоките преди те да бъдат прехвърлени към клиентите. Следователно, тя е определила, че действа в качеството на принципал в тези договори.

- Групата носи първостепенната отговорност за изпълнението на обещанието за предоставяне на посоченото оборудване.
- Групата носи риска за материалните запаси преди посоченото оборудване да бъде прехвърлено към клиента, тъй като тя закупува и държи на склад оборудването.
- Групата определя цената на посоченото оборудване.

В допълнение, Групата е заключила, че тя прехвърля контрола върху услугите в определен момент във времето, при проведени тестове на функциониращо оборудване и приемане от страна на клиента.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)****Преценки (продължение)*****Приходи от договори с клиенти (продължение)***

- Определяне на момента във времето, в който услуги се удовлетворяват

Признаването на приходите в течение на времето изисква преценка за степента, до която е удовлетворено задължението за изпълнение.

Групата е определила, че методът на вложените ресурси на база направени разходи плюс марж е най-подходящ за оценяване на напредъка по предоставените услуги.

Приблизителни оценки и предположения

Основните предположения относно бъдещето и други ключови източници на несигурността на приблизителните оценки към датата на баланса, които съдържат значителен риск да породят съществени корекции на балансовите суми на активите и пасивите в рамките на следващата финансова година са представени по-долу.

Срокове на полезен живот на имотите, машините и съоръженията и нематериалните активи

Счетоводното отчитане на машините и съоръженията и нематериалните активи включва използването на приблизителни оценки за техните очаквани срокове на полезен живот и остатъчни стойности. Информация за полезните животи на имоти, машини и съоръжения и нематериални активи е представена в бележка 4 „Обобщение на съществените счетоводни политики“.

Преоценка на инвестиционни имоти

Групата отчита инвестиционните си имоти по справедлива стойност, като промените в справедливата им стойност се признават в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход. Групата ангажира независим оценител да определи справедливата стойност в края на отчетния период или към датата на промяната в използването. Основните предположения, използвани за определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти и анализите на чувствителността, са представени в бележка 20 „Инвестиционни имоти“.

Провизия за очаквани кредитни загуби за търговски вземания и активи по договори с клиенти

Групата използва матрица за провизиране за изчисление на ОКЗ за търговските вземания и активите по договори с клиенти. Матрицата за провизиране, първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит със загубите по кредити чрез включване на прогнозна информация. Например, ако прогнозите за икономически условия се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в даден сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е несъществен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческият опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)****Приблизителни оценки и предположения (продължение)*****Обезценка на материални запаси***

Материалните запаси обикновено се обезценяват до нетна реализуема стойност. Приблизителните оценки на нетната реализуема стойност се базират на най-надеждните доказателства, които са на разположение в момента, в който се прави приблизителната оценка, за сумата, по която се очаква да бъдат реализирани материалните запаси. Приблизителните оценки на нетната реализуема стойност вземат под внимание и целта, за която се държи материалният запас.

Данък върху доходите

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се признават по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните власти, като се прилагат данъчните ставки, които са в сила към датата на баланса. Задълженията за данъци върху доходите, отчетени в съответната данъчна декларация и потенциалните допълнителни данъчни определения, които могат да бъдат наложени от данъчните власти при уреждането за неприключени данъчни години. Съответно, окончателното уреждане на данъците върху доходите може да се различава от данъците върху доходите, които са отчетени във финансовия отчет.

Провизии за гаранции

Провизии се признават за очакваните гаранционни искиове, свързани с продадени през годината продукти и услуги, на базата на опита за ниво на ремонти и върнати стоки. Определянето на провизията за гаранционно обслужване изисква от ръководството да направи приблизителна оценка на вероятността и разходите, които ще бъдат необходими за изпълнението на тези задължения. Допълнителна информация е предоставена в счетоводната политика за гаранционна провизия в бележка 4 „Обобщение на съществените счетоводни политики“ към настоящия финансов отчет.

Оценяване по справедлива стойност

Групата отчита финансови инструменти, като деривативи и нефинансовите активи, като инвестиционни имоти по справедлива стойност, към всяка отчетна дата. Справедливите стойности на финансовите инструменти и инвестиционните имоти са оповестени в бележка 35 „Оценяване на справедливи стойности“.

Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажба на актив или платена за прехвърляне на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценката. Оценяването по справедлива стойност се базира на предположението, че сделката за продажба на актив или прехвърляне на пасив се осъществява:

- на основния пазар за съответния актив или пасив, или
- при отсъствие на основен пазар, на най-изгодния пазар за съответния актив или пасив.

Основният или най-изгодният пазар трябва да бъде достъпен за Групата.

Справедливата стойност на актив или пасив се оценява като се правят предположения, които пазарни участници биха направили при определяне на цената на актива или пасива, като се приема, че те действат в своя най-добър икономически интерес.

Оценяването на справедливата стойност на нефинансов актив взема предвид способността на пазарен участник да генерира икономически изгоди от използването на актива според най-ефективната и най-добрата му употреба или от продажбата на актива на друг пазарен участник, който ще използва актива според най-ефективната и най-добрата му употреба.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****5. Съществени счетоводни преценки, приблизителни оценки и предположения (продължение)****Приблизителни оценки и предположения (продължение)*****Оценяване по справедлива стойност (продължение)***

Групата използва оценителски методи, уместни при обстоятелствата, за които има достатъчно данни за оценяване на справедливата стойност като се максимизира използването на подходящи наблюдавани входящи данни и се свежда до минимум използването на ненаблюдавани входящи данни.

Всички активи и пасиви, които са оценени по справедлива стойност или за които се изисква оповестяване на справедлива стойност във финансовия отчет, са групирани в категории според йерархията на справедливата стойност, както е описано по-долу, въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло:

- **Ниво 1** – Използват се котираны (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- **Ниво 2** – Прилагат се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са наблюдавани или пряко, или косвено;
- **Ниво 3** – Използват се оценителски методи, при които най-ниското ниво използвани входящи данни, съществени за оценката по справедлива стойност, са ненаблюдавани.

За активите и пасивите, които се оценяват регулярно по справедлива стойност, Групата преразглежда категоризирането им на съответното ниво от йерархията на справедливата стойност (въз основа на най-ниското ниво използвани входящи данни, които имат значително влияние при оценяването на справедливата стойност като цяло) към края на отчетния период.

Ръководството на Групата определя политиките и процедурите, които се прилагат по отношение както на регулярните оценки по справедлива стойност, така и на нерегулярните оценки по справедлива стойност, като тези на активи, държани за разпределение в преустановени дейности.

Към всяка отчетна дата, ръководството прави анализ на измененията в стойностите на активите и пасивите, които подлежат на преоценяване, съгласно счетоводните политики на Групата. За този анализ ръководството проверява ключовите входящи данни, използвани в последната оценка и сравняването им с подходяща историческа информация като сключени договори и други подходящи документи. Също така, ръководството, съвместно със специалистите-оценители, сравнява промените в справедливата стойност на всеки актив или пасив с подходящи външни източници, за да прецени дали промените са разумни.

За целите на оповестяването на справедливата стойност, Групата определя различни класове активи и пасиви в зависимост от тяхното естество, характеристики и риск и от съответното ниво от йерархията на справедливата стойност, описана по-горе.

6. Промени в счетоводните политики и оповестявания**Нови и изменени стандарти и разяснения**

Групата прилага МСФО 16 за първи път. По-долу са описани естеството и ефектът на промените в резултат от приемането на този нов счетоводен стандарт.

За първи път през 2019 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Групата. Групата не е приела стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)
МСФО 16 Лизинг

МСФО 16 е публикуван през януари 2016 г. и заменя МСС 17 *Лизинг*, КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*, ПКР-15 *Оперативен лизинг-Стимули* и ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*. МСФО 16 установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на лизинг, и изисква лизингополучателите да отчитат всички лизингови договори по един и същ балансов модел, подобен на счетоводното отчитане на финансовия лизинг съгласно МСС 17.

Групата е приела МСФО 16 по модифицирания ретроспективен метод на приложение с първоначална дата 1 януари 2019 г. Съгласно този метод стандартът се прилага ретроспективно като кумулативният ефект от първоначалното му прилагане се признава на датата на първоначалното приложение.

Ефектът от приемането на МСФО 16 към 1 януари 2019 г. е както следва:

	<u>хил. лв</u>
Активи	
Активи с право на ползване	4,907
Имоти, машини и съоръжения	<u>(1,444)</u>
Общо активи	<u>3,463</u>
Пасиви	
Лизингови задължения	3,953
Търговски и други задължения	<u>(490)</u>
Общо пасиви	<u>3,463</u>
Общо корекция в собствения капитал:	-
Неразпределена печалба	-

При приемането на МСФО 16 Групата е приложила един подход за признаване и оценяване за всички лизинги, с изключение на краткосрочните лизинги и лизингите на активи с ниска стойност.

- Лизинги, които преди са били класифицирани като финансови лизинги

Групата не променя първоначалните балансови стойности на признатите активи и пасиви на датата на първоначалното приложение по отношение на лизинги, които преди са били класифицирани като финансови (т.е. активите с право на ползване и задълженията по лизинги са равни на активите и пасивите по лизинги, признати съгласно МСС 17). Изискванията на МСФО 16 са приложени към тези лизинги, считано от 1 януари 2019 г.

- Лизинги, които преди това са били отчитани счетоводно като оперативни лизинги

Групата признава активи с право на ползване и задължения по лизинги за тези лизинги, които преди са били класифицирани като оперативни, с изключение на краткосрочните лизинги и лизингите на активи с ниска стойност. Към датата на първоначалното прилагане, Групата е признала активите с право на ползване по стойност равна на стойността на задълженията по лизингите към тази дата, коригирана за отразяване на предплатени или начислени лизингови плащания, признати на база на балансовата стойност, която биха имали, ако стандартът винаги е бил прилаган, с изключение на ефекта от използването на вътрешноприсъщ лихвен процент към датата на първоначалното прилагане. Задълженията по лизингите са признати на база настоящата стойност на оставащите лизингови плащания, дисконтирани при използване на вътрешноприсъщ лихвен процент към датата на първоначалното прилагане.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)
МСФО 16 Лизинг (продължение)

Групата също така е приложила следните практически целесъобразни мерки:

- използвала е една норма на дисконтиране към портфейл от лизинги със сходни характеристики;
- разчитала е на своята оценка за това дали лизингите са обременяващи, непосредствено преди датата на първоначалното приложение;
- приложила е освобождаването за краткосрочните лизинги към лизингите със срок, който приключва в рамките на 12 месеца от датата на първоначалното прилагане на стандарта;
- изключила е първоначалните преки разходи от оценката на актива с право на ползване на датата на първоначалното прилагане;
- използвала е наличната информация при определянето на лизинговия срок, когато договърът съдържа опции за удължаване или прекратяване на лизинга;

Въз основа на посоченото по-горе към 1 януари 2019 г.:

- активи с право на ползване в размер на 4,907 хил. лв. са признати в отчета за финансовото състояние. Това включва лизингови активи, признати по-рано като финансови лизинги на стойност 1,444 хил. лв, които са рекласифицирани от друг вид имоти, машини и съоръжения.
- признати са допълнителни задължения по лизинги в размер на 3,953 хил. лв.

Лизинговите задължения към 1 януари 2019 г. могат да бъдат равнени към ангажиментите по оперативни лизинги към 31 декември 2018 г. както следва:

Ангажименти по оперативни лизинги към 31 декември 2018 г.	4,110
Дисконтирани задължения по оперативни лизинги към 1 януари 2019 г.	3,953
Увеличени с: Ангажименти, свързани с лизинги, по-рано класифицирани като финансови лизинги	1,428
Намалени с : Допълнителни услуги, включени в договора за лизинг	(581)
Задължения по лизинги към 1 януари 2019 г.	4,800

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)****КРМСФО 23 Несигурност при третиране на данъци върху дохода**

Разяснението влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното му прилагане. Разяснението разглежда счетоводното отчитане на данъците върху дохода, когато данъчното третиране е свързано с несигурност, която засяга прилагането на МСС 12. Разяснението предоставя насоки относно несигурни данъчни третираня поотделно или заедно, проверки от данъчните органи, приложимия метод за отразяване на несигурността и счетоводно отчитане на промени във фактите и обстоятелствата. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСФО 9 Финансови инструменти: класификация и оценяване (Изменения): Характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране

Измененията, които са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане, предлагат промяна в МСФО 9 за конкретни финансови активи, които в противен случай биха имали договорни парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва, но не отговарят на условието за допустимост единствено в резултат от наличието на характеристики на предсрочно погасяване с отрицателно компенсиране. По-конкретно, за финансови активи, с характеристики на предсрочно погасяване, които биха могли да доведат до отрицателно компенсиране, измененията изискват финансовият актив да се оценява по амортизирана стойност или по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, в зависимост от оценката на бизнес модела, по който той се държи. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСС 28 Инвестиции в асоциирани предприятия (Изменения): Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват, че МСФО 9 Финансови инструменти е приложим по отношение на дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, които по своята същност представляват част от нетната инвестиция в асоциираните или съвместните предприятия, но по отношение на които не се прилага метода на собствения капитал. Предприятието прилага МСФО 9 към тези дългосрочни участия преди да приложи МСС 28. При прилагането на МСФО 9 предприятието не взема под внимание корекции в балансовата стойност на дългосрочните участия, които възникват в резултат от прилагането на МСС 28. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

МСС 19 Доходи на наети лица (Изменения): Изменения, съкращения и уреждания на плана

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията изискват от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане. Също така, измененията разясняват начина, по който счетоводното отчитане на промяната в плана, съкращението или уреждането влияят върху изискванията за таван на актива. Възприемането на измененията не е оказало влияние върху финансовото състояние или резултати от дейността на Групата.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****6. Промени в счетоводните политики и оповестявания (продължение)****Годишни подобрения на МСФО Цикъл 2015-2017**

В цикъла 2015-2017 година от проекта за годишни подобрения в МСФО, БМСС публикува изменения, които ще влязат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г. Обобщение на измененията по съответните стандарти е представено по-долу:

- МСФО 3 Бизнес комбинации и МСФО 11 Съвместни споразумения – разяснение относно счетоводното отчитане на държани преди това дялове в съвместни дейности;
- МСС 12 Данъци върху дохода – разяснение относно последствията от гледна точка на данъците върху дохода от плащания във връзка с финансови инструменти, класифицирани като собствен капитал;
- МСС 23 Разходи по заеми – разяснение относно разходите по заеми, отговарящи на условията за капитализиране.

7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано

По-долу са представени накратко публикуваните стандарти, които все още не са действащи или не са приложени по-рано от Групата към датата на издаване на настоящия финансов отчет. Оповестено е как в разумна степен може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата възприеме тези стандарти за първи път. Това се очаква да стане, когато те влязат в сила.

МСФО 17: Застрахователни договори

Стандартът влиза в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г., като се позволява по-ранното му прилагане, при условие че дружеството прилага също МСФО 15 Приходи по договори с клиенти и МСФО 9 Финансови инструменти. МСФО 17 Застрахователни договори установява принципите за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на издадени застрахователни договори. Също така, той изисква прилагането на сходни принципи и по отношение на презастрахователните договори и инвестиционните договори с допълнителен, негарантиран доход. Целта на стандарта е да изисква дружествата да предоставят информацията, свързана със застрахователни договори по начин, който достоверно отразява тези договори. Тази информация осигурява базата за потребителите на финансови отчети да оценят ефекта, който договорите в рамките на обхвата на МСФО 17, оказват върху финансовото състояние, финансовите резултати и паричните потоци на дружеството. Стандартът все още не е приет от ЕС. Той не е приложен за Групата.

МСФО 3 Бизнес комбинации (Изменения): Дефиниция за бизнес

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват минималните изисквания за бизнес и ограничават дефиницията за бизнес. Измененията също така премахват преценката, дали пазарните участници са в състояние да променят липсващи елементи, предоставят насоки, подпомагащи дружествата в преценката, дали придобитият процес е съществен и въвеждат незадължителен тест за концентрация на справедлива стойност. Тези изменения все още не са приети от ЕС. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

Изменения в МСС 1 Представяне на Финансови Отчети и МСС 8 Счетоводна Политика, Промени в Счетоводните Приблизителни Оценки и Грешки: Дефиниция за същественост

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г., като се позволява по-ранното им прилагане. Измененията разясняват дефиницията за същественост и как трябва да бъде прилагана тя, като предоставят практически насоки, които до сега са били включени в други МСФО. Измененията също така поясняват, че съществеността зависи от естеството и значимостта на информацията. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****7. Публикувани стандарти, които все още не са в сила и не са възприети по-рано (продължение)
Концептуална рамка за финансово отчитане**

БМСС публикува Изменената Концептуалната рамка за финансово отчитане на 29 март 2018 г., която е в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. Концептуалната рамка представя концепциите за финансовото отчитане, разработване на стандарти, насоки относно изготвянето на последователни счетоводни политики и насоки към разбирането и интерпретирането на стандартите. Основните промени, въведени в ревизираната Концептуална рамка за финансово отчитане, са свързани с концепцията за оценка, включително факторите, които следва да се вземат предвид при избора на база за оценка, и концепцията за представяне и оповестяване, включително и кои доходи и разходи се класифицират в друг всеобхватен доход. Концептуалната рамка също така предоставя актуализирани определения за актив и пасив и критерии за тяхното признаване във финансовите

Реформа на референтните показатели на лихвените проценти - МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7 (Изменения)

Измененията са в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. и трябва да се прилагат ретроспективно. Позволява се и по-ранното им прилагане. През септември 2019 г. Съветът по международните счетоводни стандарти (СМСС) публикува изменения на МСФО 9, МСС 39 и МСФО 7, с което приключи фаза 1 от работата си в отговор на ефектите върху финансовото отчитане от реформата на междубанковите лихвени проценти. Фаза 2 ще се фокусира върху проблеми, които могат да възникнат, когато лихвените показатели бъдат заменени с безрискови лихвени проценти. Публикуваните изменения, адресират проблеми, възникващи докато трае замяната на съществуващите лихвени показатели с алтернативни лихвени показатели. Адресират се ефектите върху специфични случаи на отчитане на хеджиране по МСФО 9 Финансови инструменти и МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, в които се налага ориентиран към бъдещето анализ. Измененията предвиждат временни облекчения, приложими към изискванията при хеджиране, в случаите в които спазването на тези изисквания е пряко повлияно от реформата на референтните показатели. Промените позволяват отчитането на хеджирането да продължи в периода на несигурност до замяната на съществуващите референтни лихвени показатели с алтернативни безрискови лихвени показатели. Направени са изменения и в МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване, съгласно които се изисква представянето на допълнителна информация за несигурността при хеджиране в резултат на реформата. Групата ще анализира и оцени ефектите от измененията върху финансовото състояние или резултатите от дейността.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
8. Преустановени дейности

Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД е учредена през 2019 година във връзка с обособяването и управлението на инвестициите в дъщерните дружества, работещи по направление Бизнес услуги. Отделянето на обособената дейност от Телелинк България ЕАД е извършено през август 2019 г. по реда на чл.262в от Търговския закон. В стратегически план, преобразуването на Телелинк България ЕАД е продължение на стартиралата през 2017 г. реорганизация на Телелинк Група, имаща за цел формирането на самостоятелни организационни структури, отговарящи в оптимална степен на спецификата и потребностите на различните направления на дейността.

До септември 2017 г., икономическата дейност на дъщерното дружество Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (преименувано от Телелинк ЕАД), което е част от Групата, е обхващала операции, както по направление Бизнес услуги, така и по направление Инфраструктурни услуги.

През ноември 2017 г., Телелинк България ЕАД в качеството си на едноличен собственик на капитала на Телелинк ЕАД е взело решение за преобразуване по чл. 262 от Търговския Закон на Телелинк ЕАД, в резултат на което дейностите по направление Инфраструктурни услуги, както и свързаните с него персонал, активи и пасиви, са отделени от преобразуващото се дружество Телелинк ЕАД и са прехвърлени към приемащото дружество Телелинк Инфра Сървисис ЕАД с ефективна счетоводна дата 01.09.2017 г. След реорганизацията на Телелинк ЕАД, дружеството е преименувано на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД и продължава да упражнява дейността по направление Бизнес услуги.

Активите, пасивите, приходите и разходите на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД, които не са икономически присъщи и необходими за осъществяване на дейността Бизнес услуги са представени като преустановени дейности в настоящия консолидиран отчет. В това число попадат, други разходи за дейността (обезценка на инвестиции), финансови приходи и разходи, както и активи и пасиви, които не могат да бъдат разделени специфично.

Резултатите от преустановените дейности са представени по-долу.

	2018
	хил. ле
Други разходи за дейността	(545)
Загуба от дейността	(545)
Финансови приходи	87
Финансови разходи	(48)
Загуба от обезценка на предоставени заеми	(1,303)
Загуба преди данъци	(1,809)
Разход за данък върху доходите	180
Загуба	(1,629)

Няма ефект от преустановените дейности върху баланса на Групата за 2018 и 2019 година.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
9. Приходи от договори с клиенти

По-долу са представени приходите от договори с клиенти:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Приходи от договори с клиенти		
Географски пазари		
България	64,083	49,541
Други държави от Европа	44,242	65,988
Държави извън Европа	2,003	360
	110,328	115,889
Момент във времето за признаване на приходите		
Прехвърлени в определен момент във времето	88,352	93,876
Прехвърлени в течение на времето	21,976	22,013
	110,328	115,889

Географската информация за приходите от продажба на продукцията и предоставяне на услуги се базира на местоположението на клиента.

Салда по договори

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Търговски вземания (бележка 23)	24,120	25,422
Активи по договори с клиенти (бележка 23)	1,700	3,746
Пасиви по договори с клиенти (бележка 30)	7,927	12,584

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайно се уреждат между 30 и 60 дни.

Активите по договори с клиенти включват признати приходи за изпълнени задължения, които не са фактурирани към клиента, както и задържани плащания от клиента за гаранции. Активи по договори с клиенти се рекласифицират в статията търговски вземания, когато плащането стане дължимо.

Пасивите по договори с клиенти включват получени авансови плащания от клиенти. Те се признават като приход, когато задължението за изпълнение бъде удовлетворено.

Задължения за изпълнение
Доставка на оборудване/стоки

Задължението за изпълнение се удовлетворява при доставката на оборудването/стоките, а плащането обикновено се извършва в рамките на 30 до 90 дни след доставката.

Разширена поддръжка

Договори, съгласно които се предоставя разширена гаранция за ново или собственост на клиента оборудване. Поддръжката се отчита счетоводно като отделно задължение за изпълнение и към нея се разпределя част от цената на сделката. Задължението за изпълнение за разширена поддръжка се признава за срока на поддръжката (една, три, пет години), въз основа на изтеклия период от време.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
9. Приходи от договори с клиенти (продължение)
Инсталационни услуги

Задължението за изпълнение се удовлетворява в течение на времето и плащането обикновено се дължи при приключване на инсталацията и приемането ѝ от страна на клиента.

Управлявани услуги

Дългосрочни договори за период от три до пет години за управление на ИТ инфраструктурата на клиента, при които задължението за изпълнение се удовлетворява с течение на времето.

Услуги във връзка с предоставяне на лицензи и софтуер, разработени от трети лица

В случаите на договори с клиент, които включват комбинация от консултантски услуги и прехвърляне на лицензи, разработени от трети лица, приходът се признава в момента на доставката на софтуерния продукт.

Приходите, които са признати през текущата година от суми, включени в пасивите по договори с клиенти на 1 януари 2019 г., са в размер на 10,112 хил. лв. (на 1 януари 2018 са 11,246 хил. лв.)

Цената на сделката, разпределена към оставащите задължения за изпълнение (които не са удовлетворени или които частично не са удовлетворени) към 31 декември, е както следва:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
В рамките на една година	4,829	9,886
След повече от една година	3,462	2,582
	8,291	12,468

10. Общи и административни разходи

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Разходи за възнаграждения на наети лица	(2,580)	(2,292)
Амортизация	(141)	(126)
Консултантски услуги	(776)	(1,361)
Поддръжка на офис и комунални услуги	(452)	(202)
Представителни разходи	(126)	(129)
Други разходи	(514)	(431)
	(4,589)	(4,541)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
11. Разходи за продажби и маркетинг

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Разходи за възнаграждения на наети лица	(3,169)	(2,005)
Амортизация	(159)	(382)
Консултантски и посреднически услуги	(242)	(404)
Разходи за маркетинг и реклама	(1,093)	(1,602)
Други разходи	(835)	(569)
	(5,498)	(4,962)

12. Разходи по икономически елементи

Разходите по икономически елементи, включени в себестойността на продажбите, административните разходи и разходите за продажба и маркетинг, са както следва:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Изменение в готова продукция и незавършено производство	597	(748)
Капитализирани разходи за развойна дейност и договори с клиенти	162	533
Разходи за суровини и материали	(1,346)	(395)
Разходи за външни услуги	(20,869)	(24,170)
Разходи за възнаграждения на наети лица (бележка 15)	(9,821)	(7,375)
Разходи за амортизации (бележка 19, 21)	(2,148)	(917)
Други разходи, включително себестойност на продадените стоки	(67,131)	(73,759)
	(100,556)	(106,831)

13. Други приходи от / (разходи за) дейността

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
<u>Други приходи от дейността</u>		
Печалба от продажба на имоти, машини и съоръжения	8	48
Печалба от продажба на нематериални активи	30	-
Безвъзмездни средства, предоставени от държавата	236	201
Приходи от наеми	29	29
Други приходи	61	35
	364	323
<u>Други разходи за дейността</u>		
Загуба от продажба на активи, държани за продажба	(78)	-
Глоби	(1)	(118)
Други разходи	(100)	(43)
	(179)	(161)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
14. Финансови приходи и финансови разходи

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
<u>Финансови разходи</u>		
Разходи за лихви	(364)	(182)
Нетни загуби от промени на валутни курсове	(42)	(87)
Други финансови разходи	(234)	(192)
	(640)	(461)
	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
<u>Финансови приходи</u>		
Приходи от лихви по предоставени заеми	2	1
	2	1

15. Разходи за възнаграждения на наети лица

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Заплати	(8,576)	(6,453)
Задължителни социални и други осигуровки	(1,234)	(925)
Планове с дефинирани доходи	(11)	3
	(9,821)	(7,375)

Средният брой на наетите лица и разбивка по функции са представени по-долу:

	2019	2018
	<i>Брой</i>	<i>Брой</i>
Ръководен персонал	10	4
Оперативен персонал	118	105
Търговски персонал	24	22
Административен персонал	38	24
	190	155

16. Данък върху доходите

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите са:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
<u>Текущ данък върху доходите</u>		
Текущ разход за данък върху доходите	(870)	(1,215)
<u>Отсрочен данък</u>		
Свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	(121)	111
Разход за данък върху доходите, признат в отчета за всеобхватния доход	(991)	(1,104)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
16. Данък върху доходите (продължение)

Равнението между разхода за данък върху доходите, приложим към счетоводната печалба преди данък върху доходите по законовата данъчна ставка към разхода за данък върху доходите по ефективната за Групата ставка за данък върху доходите за 2019, 2018 г., е както следва:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Счетоводна печалба/(загуба) преди данък върху доходите	9,143	8,768
Счетоводна печалба/(загуба) преди данък върху доходите от преустановени дейности	-	(1,809)
Счетоводна печалба преди данък върху доходите	9,143	6,959
Ставка на данъка върху доходите	10%	10%
Данък при данъчна ставка 10%	(914)	(696)
Данъчни ефекти от облагането на печалбите дружества с различна ставка	(45)	(214)
Данъчен ефект от разходи, непризнати за данъчни цели	(51)	(14)
Отстъпка от текущ данък	19	-
	(991)	(924)
Ефективна ставка на данъка върху доходите	11%	13%
Данък върху доходите, отчетен във финансовия отчет	(991)	(1 104)
Данък върху доходите от преустановени дейности	-	180
	(991)	(924)

Отсрочените данъци за Групата към 31 декември 2019, 2018 са свързани със следните позиции:

	Отчет за финансовото състояние		Отчет за печалбите или загубите и друг	
	2019	2018	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
<i>Активи по отсрочени данъци/(пасиви)</i>				
Начислени разходи	185	123	62	(9)
Разходи за възнаграждения на наети лица	120	67	53	(6)
Имоти, машини и съоръжения/ Нематериални активи	(137)	(58)	(79)	(66)
Обезценка и отписване на вземания и предоставени заеми	330	433	(103)	130
Други	18	72	(54)	62
Отсрочени данъчни активи / (пасиви)	516	637		
Изменение на отсрочените данъци			(121)	111

Равнението на изменението на отсрочените данъчни активи / пасиви за 2019 и 2018 г., е както следва:

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
16. Данък върху доходите (продължение)

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Салдо на 1 януари	637	526
Отсрочен данък признат в отчета за всеобхватния доход	(121)	111
Салдо на 31 декември	516	637

Данъчните задължения на Групата се базират на данъчните декларации, подадени пред данъчните органи, и се определят в окончателен размер след проверката им от централните данъчни власти или след изтичането на петгодишен период от годината на подаването им.

17. Активи, класифицирани като държани за продажба

През 2016 година, Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД придобива апартаменти, намиращи с в Ахелой във връзка с търговски вземания от клиент след преминалата процедура по публична продажба приключила на 9 декември 2016.

През октомври 2018 година, Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД придобива апартаменти в Сърбия като обезпечение по предоставен заем.

Апартаментите са класифицирани като държани за продажба, тъй като ръководството се ангажира с план за продажбата им.

Към края на 2019 и 2018 година беше направена пазарна оценка от външен експерт, като оценката не даде индикации за необходимата обезценка на активите.

18. Разходи за бъдещи периоди

	2019	2018
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Салдо на 1 януари	6,877	7,477
Начислени през годината	10,162	9,674
Признати в печалбата или загубата	(8,409)	(10,274)
Салдо на 31 декември	8,630	6,877
Текущи	5,013	4,173
Нетекучи	3,617	2,704
	8,630	6,877

Разходите за бъдещи периоди основно включват предплатена разширена поддръжка в допълнение към стандартната гаранция, предоставена от доставчиците на оборудване.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
19. Имоти, машини и съоръжения

	Земя и сгради	Машини и оборудване	Компютри	Моторни превозни средства	Стопански и инвентар	Активи за управление услуги	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:							
Салдо на 1 януари 2019г.	-	1,019	1 223	143	513	1,855	4,753
Корекция при преминаване към МСФО 16	5,217	-	-	(63)	-	(1,691)	3,463
Придобити	2,251	347	262	7	216	1,150	4,233
Отписани	-	(86)	(74)	(61)	(27)	(1)	(249)
Прехвърлени при преобразуване	-	12	8	-	-	-	20
Прехвърлени от материални запаси	-	-	4	-	-	-	4
Прехвърлени към материални запаси	-	-	(5)	-	-	-	(5)
Салдо на 31 декември 2019г.	7,468	1 292	1,418	26	702	1 313	12,219
Надгупана амортизация:							
Салдо на 1 януари 2019г.	-	(892)	(905)	(120)	(425)	(279)	(2,621)
Корекция при преминаване към МСФО 16	(310)	-	-	53	-	257	-
Начислена	(1,166)	(95)	(280)	(4)	(42)	(78)	(1,665)
Отписана	-	70	73	61	27	1	232
Прехвърлени при преобразуване	-	(1)	(4)	-	-	-	(5)
Прехвърлени към материални запаси	-	-	4	-	-	-	4
Валутно-курсови разлики	-	1	1	-	-	-	2
Салдо на 31 декември 2019г.	(1,476)	(917)	(1,111)	(10)	(440)	(99)	(4,053)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2019г.	-	127	318	23	88	1,576	2,192
Нетна балансова стойност на 31 декември 2019г.	5,992	375	307	16	262	1,214	8,166

	Земя и сгради	Машини и оборудване	Компютри	Моторни превозни средства	Стопански и инвентар	Активи за управление услуги	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:							
Салдо на 1 януари 2018г.	-	1,181	952	520	522	1,201	4,376
Придобити	-	83	239	16	1	656	995
Отписани	-	(151)	(89)	(394)	(10)	(2)	(646)
Прехвърлени от материални запаси	-	-	119	-	-	-	119
Прехвърлени към материални запаси	-	(92)	-	-	-	-	(92)
Валутно-курсови разлики	-	-	-	1	-	-	1
Салдо на 31 декември 2018г.	-	1,021	1,221	143	513	1,855	4,753
Надгупана амортизация:							
Салдо на 1 януари 2018г.	-	(1,020)	(806)	(448)	(378)	(70)	(2,722)
Начислена	-	(100)	(184)	(20)	(57)	(211)	(572)
Отписана	-	150	85	349	10	2	596
Прехвърлени към материални запаси	-	78	-	-	-	-	78
Валутно-курсови разлики	-	-	-	(1)	-	-	(1)
Салдо на 31 декември 2018г.	-	(892)	(905)	(120)	(425)	(279)	(2,621)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2018г.	-	161	146	72	144	1,131	1,654
Нетна балансова стойност на 31 декември 2018г.	-	129	316	23	88	1,576	2,132

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
19. Имоти, машини и съоръжения (продължение)

Групата е учредила особен залог върху всички движими вещи, машини и оборудване на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД в полза на банка кредитор към 2018: 648 хил. лв.

Към 31 декември 2019 г., нетната балансова стойност на активите, придобити по договори за финансов лизинг е 2,189 хил. лева (31 декември 2018: 1,446 хил. лева).

20. Инвестиционни имоти

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Салдо на 1 януари	342	332
Промяна в справедлива стойност на инвестиционни имоти	20	10
Салдо на 31 декември	362	342
	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Доходи от наеми на инвестиционен имот	29	29
Нетна печалба, възникваща от инвестиционния имот, оценен по справедлива стойност	29	29

Описание на прилаганите методи и съществените предположения при определяне на справедливата стойност на инвестиционния имот

Метод на оценка	Метод на дисконтираните парични потоци (DCF method)	
Съществените предположения		
- Очаквана цена на наема на кв.м. на месец	EUR 8,22 – 7,10	
- Разстеж на цена на наема на година		1%
- Дисконтов процент		9%

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
21. Нематериални активи

	Софтуер	Развойна дейност	Други	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
Салдо на 1 януари 2019г.	2,417	700	10	3,127
Придобити	-	162	70	232
Отписани	(31)	(63)	-	(94)
Прехвърлени	535	(535)	105	105
Салдо на 31 декември 2019г.	2,921	264	185	3,370
Натрупана амортизация:				
Салдо на 1 януари 2019г.	(2,316)	-	(9)	(2,325)
Начислена	(462)	-	(21)	(483)
Прехвърлени	-	-	(19)	(19)
Отписана	31	-	-	31
Салдо на 31 декември 2019г.	(2,747)	-	(49)	(2,796)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2019г.	101	700	1	802
Нетна балансова стойност на 31 декември 2019г.	174	264	136	574

	Софтуер	Развойна дейност	Други	Общо
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
Салдо на 1 януари 2018г.	2,283	167	67	2,517
Придобити	155	533	-	688
Отписани	(21)	-	(57)	(78)
Салдо на 31 декември 2018г.	2,417	700	10	3,127
Натрупана амортизация:				
Салдо на 1 януари 2018г.	(1,991)	-	(65)	(2,056)
Начислена	(346)	-	(1)	(347)
Отписана	21	-	57	78
Салдо на 31 декември 2018г.	(2,316)	-	(9)	(2,325)
Нетна балансова стойност на 1 януари 2018г.	292	167	2	461
Нетна балансова стойност на 31 декември 2018г.	101	700	1	802

Групата инвестира значителен ресурс в развойна дейност на нови продукти – софтуерни решения в области като комуникации от следващо поколение, информационна и киберсигурност, интегрирана сигурност, интернет на вещите.

Групата е извършила преглед за обезценка на нематериалните активи към края на 2019 г. Не са установени индикатори за това, че балансовата стойност надвишава тяхната възстановима стойност и в резултат на това, не е призната загуба от обезценка във финансовия отчет.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
22. Материални запаси

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Материали	72	48
Стоки	3,182	2,425
Стоки на път	690	763
Незавършено производство	1,226	629
	5,170	3,865
Обезценени материални запаси		
	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Салдо на 1 януари	62	62
Салдо на 31 декември	62	62

23. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти
Търговски и други вземания

	2019	2018*
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Търговски вземания от свързани лица, брутни (бележка 32)	2,143	588
Търговски вземания от трети лица, брутни	22,448	25,151
Обезценка	(471)	(317)
Търговски вземания	24,120	25,422
Дивиденди и други вземания от свързани лица	2	-
Други вземания*	749	962
Търговски и други вземания	24,871	26,384

* При първоначалното прилагане на МСФО 15 Нефактурираните приходи и Гаранционните вземания са изключени от Търговските и други вземания и са класифицирани като Активи по договори с клиенти.

Търговските вземания не са лихвоносни и обикновено са със срок 30-60 дни.

Групата е учредила залог върху настоящи и бъдещи търговски вземания по индивидуализирани договори на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД с оглед обезпечаване на усвоените средства по овърдрафт и допълнителни залози на настоящи и бъдещи вземания на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД по финансираните от револвиращия кредит проекти. Предвидени са и допълнителни залози на настоящи и бъдещи вземания по финансираните от револвиращия кредит проекти. Към 31.12.2019 г., усвоените от Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД средства по договора възлизат на 1,623 хил. лв

Съгласно условията на договора за кредит, сключен между Комутел ДОО и Райфайзенбанк АД Белград, съответните кредитни средства се усвояват срещу залог в размер не по-малък от вземанията от основен клиент. Към 31 декември 2019 г., усвоените средства са в размер на 2,501 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
23. Търговски и други вземания и активи по договори с клиенти (продължение)
Активи по договори с клиенти

Към 31 декември 2019, Групата има активи по договори с клиенти на стойност 1,700 хил. лв (към 31 декември 2018 г.: 3,746 хил. лв.). Групата не очаква кредитни загуби на активите по договори с клиенти.

По-долу е описано движението в провизията за очаквани кредитни загуби на търговските вземания:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Обезценка на 1 януари съгласно МСС 39	317	325
Корекции от първоначалното прилагане на МСФО 9	-	-
Салдо на 1 януари съгласно МСФО 9	317	325
Отписани суми	72	-
Нетна обезценка	82	(8)
Обезценка на 31 декември	471	317

Към 31 декември 2019 г. и 31 декември 2018 г., възрастовият анализ на търговските вземания и активите по договори с клиенти е представен в таблицата по-долу:

	Дни в просрочие						Общо
	Текущи	< 30 дни	31-60 дни	61 - 90 дни	91 - 180 дни	> 181 дни	
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Очакван процент на кредитни загуби	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Търговски вземания от свързани лица, брутни	1,998	16	32	8	88	1	2,143
Търговски вземания от трети лица, брутни	20,530	930	117	190	1,21	560	22,448
Активи по договори с клиенти, брутни	1,700	-	-	-	-	-	1,700
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	-	(471)	(471)
Общо търговски вземания и активи по договори с клиенти	24,228	946	149	198	209	90	25,820

	Дни в просрочие						Общо
	Текущи	< 30 дни	31-60 дни	61 - 90 дни	91 - 180 дни	> 181 дни	
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Очакван процент на кредитни загуби	0%	0%	0%	0%	0%	0%	
Търговски вземания от свързани лица, брутни	563	8	1	4	12	6	594
Търговски вземания от трети лица, брутни	23,980	208	352	17	78	510	25,145
Активи по договори с клиенти, брутни	3,746	-	-	-	-	-	3,746
Очаквана кредитна загуба	-	-	-	-	-	(317)	(317)
Общо търговски вземания и активи по договори с клиенти	28,289	216	353	21	90	199	29,168

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
24. Предоставени заеми

Текущи	Падеж	2019	2018
		хил. лв	хил. лв
Свързани лица (бележка 32)	2018/2019	-	6,426
		-	6,426

Заемът към свързани лица представлява прехвърлени парични средства към Телелинк България ЕАД по договор за управление на парични средства. Лихвеният процент е 0.50%, съгласно условията на договора.

25. Парични средства и парични еквиваленти

	2019	2018
	хил. лв	хил. лв
Парични средства в брой	6	2
Парични средства и парични еквиваленти по разплащателни сметки	2,095	3,282
Краткосрочни депозити	98	29
	2,199	3,313

Паричните средства в банкови сметки се олихвяват с плаващи лихвени проценти на база на банковите лихвени проценти за деня. Краткосрочните депозити са за различни периоди между една седмица и три месеца, в зависимост от непосредствените потребности от парични средства на Групата, и се олихвяват по съответните проценти, приложими към краткосрочни депозити. Към 31 декември 2019 и 31 декември 2018 г., справедливата стойност на паричните средства и краткосрочните депозити е равна на тяхната балансова стойност.

26. Безвъзмездни средства предоставени от държавата

През 2017 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД сключва договор с Министерство на икономиката за получаване на безвъзмездна помощ по проект Внедряване на иновативни услуги като част от оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020.

Според договора, безвъзмездните средства са използвани за закупуване на определени имоти, машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи, както и за определени външни услуги по договора от 2017 година. Няма неизпълнени условия по отношение на договора. През 2018 г. Дружеството получи финансирането по договора от 2017 в размер на 373 хил. лв.

През 2019 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД като част от консорциум, в който участват над 30 партньора от различни европейски държави получи първи транш от финансиране по оперативна програма - ЕСНО European network of Cybersecurity centres and competence Hub for innovation and Operations. Средствата в размер на 463 хил. лв. по програмата са предоставени и използвани за разходи за персонал.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
26. Безвъзмездни средства предоставени от държавата (продължение)

Размерът на безвъзмездните средства, признати във финансовите отчети, е в съответствие с полезния живот на придобитото имущество, машини и съоръжения и нематериални активи и използваните външни услуги:

	2019 <i>хил. лв</i>	2018 <i>хил. лв</i>
Салдо на 1 януари	172	1
Получени през годината	464	372
Признати в печалбата или загубата (бележка 13)	(236)	(201)
Салдо на 31 декември	400	172
Текущи	328	130
Нетекучи	72	42
	400	172

27. Лихвоносни заеми и привлечени средства

	Лихвен %	2019 <i>хил. лв</i>	2018 <i>хил. лв</i>
Текущи			
Лихвоносни заеми от свързани лица	2%-5%	-	4
Револвиращи кредитни линии	1M LIBOR + 1.6%.	2,501	5,308
Банкови заеми	3M EURIBOR+2%	1,623	-
		4,124	5,312

Лихвоносни заеми от свързани лица

През декември 2017 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД е подписало договор за финансово съдействие с Телелинк България ЕАД. По споразумението се прилага лихвен процент – 2.25%. Неизплатената сума към 31 декември 2018 г. е 4 хил. лв. Към 31 декември 2019 г., заемът е изцяло изплатен.

Овърдрафт кредит

На 10.10.2019 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД сключва Договор за поемане на ангажименти по линия за овърдрафт кредит с „Уникредит Булбанк“ АД с лимит за ефективно усвояване на средства и поемане на условни ангажименти до 5,867 хил. лв. овърдрафт за общо финансиране на потребностите от оборотни средства. Към 31 декември 2019 г., усвоените средства са в размер на 392 хил. лв. Заемът е обезпечен със залог на настоящи и бъдещи вземания по индивидуализирани договори.

Револвиращи кредитни линии

По договорът от 10.10.2019 г., Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД разполага с лимит до 3,912 хил. лв. за револвиращ кредит за частично финансиране на конкретни проекти в размер до 80% от разликата между общата им стойност и получени авансови плащания, подлежащ на усвояване на база отделни искания и одобрения за всеки проект. Към 31 декември 2019 г., усвоените средства са в размер на 1,231 хил. лв.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
27. Лихвоносни заеми и привлечени средства (продължение)

На 28 януари 2018 г., „Комутел ДОО“ е сключило с банка договор за краткосрочен заем за оборотни средства с договорен размер 8,541 хил. лв. (5,000 хил. долара) за срок от една година. Заемът е изцяло обезпечен със залог на вземанията от основен клиент. Към 31 декември 2019 г., усвоените средства са в размер на 2,501 хил. лв. (31 декември 2018: 5,308 хил. лв.)

Равнение на движенията на пасиви към парични потоци произтичащи от финансовата дейност:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Лихвоносни заеми и привлечени средства на 1 януари	5,312	15,280
Получени заеми	49,307	23,566
Изплатени заеми	(50,494)	(20,749)
Прихванати заеми	-	(12,780)
Начислени разходи за лихви	258	207
Платени лихви	(259)	(212)
Лихвоносни заеми и привлечени средства на 31 декември	4,124	5,312

28. Лизинги

Групата има лизингови договори за офис, превозни средства, и активи за управлявани услуги, използвани в дейността. Лизингите за активи за управлявани услуги имат срокове между 3 и 4 години, превозните средства - 4 години, а наетите офиси 5 години. Задълженията на Групата по нейните лизинги са обезпечени чрез собствеността на лизингодателя върху лизинговите активи. Обикновено Групата няма право да прехвърля и преотдава на лизинг наетите активи, както и някои договори изискват от Групата да поддържа определени финансови съотношения.

Групата няма лизингови договори, които включват опции за удължаване и прекратяване и променливи лизингови плащания.

Групата също така има лизинги за помещения или оборудване, чиито лизингови срокове са 12 месеца или по-малко, както и лизинги за офис оборудване с ниска стойност. За тези лизинги, Групата прилага освобождаването от признаване за "краткосрочни лизинги" и "лизинги за активи с ниска стойност".

По-долу са предоставени балансовите стойности на признатите активи с право на ползване и движенията през периода:

	Сгради	Моторни превозни средства	Активи за управлявани услуги	Общо
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Към 01 януари 2019	3,045	427	1,434	4,906
<i>вкл. по лизингови договори с прехвърляне на собствеността в края на договор</i>	-	11	1,434	1,445
Придобити	966	121	1,164	2,251
<i>вкл. по лизингови договори с прехвърляне на собствеността в края на договор</i>	-	-	1,164	1,164
Разходи за амортизация	(626)	(127)	(410)	(1,163)
<i>вкл. по лизингови договори с прехвърляне на собствеността в края на договор</i>	-	(10)	(410)	(420)
Валутни разлики	-	(2)	-	(2)
Към 31 декември 2019	3,385	419	2,188	5,992

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
28. Лизинги (продължение)

Разходи, свързани с краткосрочни лизинги (включени в себестойността на продажбите) за 2019 година са в размер на 97 хил. лв.

По-долу са представени балансовите стойности на задълженията по лизинги и движенията през периода:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Към 01 януари	1,428	1,043
Ефект от приемането на МСФО 16 Лизинг	3,372	-
На 1 януари 2019 г. (преизчислен)	4,800	-
Придобити	2,629	723
Разходи за лихви	114	22
Плащания	(1,536)	(360)
Валутни разлики	2	-
Към 31 декември	6 009	1 428
Текущи	1 841	538
Нетекучи	4 168	890

Сумата на задълженията по договори за финансов лизинг, която формира част от салдото на лизинговите задължения към 31 декември 2019 е 2,237 хил. лева (към 31 декември 2018: 1,428)

Общите изходящи парични потоци на Дружеството, свързани с лизинги, са в размер на 1,633 хил. лв. през 2019 г. (включително 97 хил. лв. свързани с краткосрочни лизинги).

29. Търговски и други задължения

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Търговски задължения към свързани лица (бележка 32)	274	439
Търговски задължения към трети лица	20,100	22,387
Начислени разходи	1,943	1,203
Търговски задължения	22,317	24,029
Данъчни задължения	2,785	1,590
Дивиденди и други задължения към свързани лица (бележка 33)	-	508
Други задължения	1,694	911
Търговски и други задължения	26,796	27,038

Търговските задължения не са лихвоносни и обикновено се уреждат в срок от 30-60 дни. Данъчните задължения не са лихвоносни и се уреждат в законово определените срокове. Другите задължения не са лихвоносни и се уреждат средно в срок от 30 дни.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
30. Пасиви по договори с клиенти

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Пасиви по договори със свързани лица	23	113
Получени аванси	341	5,821
Отсрочени приходи	7,563	6,650
Общо пасиви по договори с клиенти	7,927	12,584
Текущи	4,939	10,000
Нетекущи	2,988	2,584
	7,927	12,584

При първоначалното прилагане на МСФО 15, Получените аванси и Отсрочените приходи, представляващи фактурирани суми към клиенти преди изпълнението на договореното задължение, се класифицират към Пасиви по договори с клиенти.

31. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Салдо на 1 януари	8	5
Начислени през годината	2	3
Усвоени през годината	-	-
Прехвърлени при преобразуване	-	-
Салдо на 31 декември	10	8

Основните предположения, използвани за счетоводни цели, са както следва:

Основни предположения	2019	2018
Норма на дисконтиране	0.40%	2.36%
Бъдещи увеличения на заплатите	5%	5%
Процент на задържане на персонала	80.14%	80.14%

Не са настъпили вероятни промени в ключовите допускания, които биха могли да окажат съществено влияние върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране към края на годината.

Средната продължителност на задължението за доходи на персонала е 27.79 години.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
32. Оповестяване на свързани лица

Име	Естество на взаимоотношението	Засегнати компании от Групата
Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД (България)		
Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД (България)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 100%
Комутел ДОО (Сърбия)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 100%
Телелинк ДОО - Подгорица (Черна гора)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 100%
Телелинк ДОО (Босна и Херцеговина)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 100%
Телелинк ДОО (Словения)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 100%
Телелинк Албания ШПК (Албания)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 90%
Телелинк Бизнес Сървисис ДООЕЛ (Македония)	Дъщерно дружество на	Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД - 100%

Други свързани лица

Име	Естество на взаимоотношението
Телелинк България ЕАД (България)	Под общ контрол
Телелинк Инфра Сървисис ЕАД (България)	Под общ контрол
Телелинк Сити Сървисис ЕАД (България)	Под общ контрол
Телелинк Лабс ЕООД (България)	Под общ контрол
Телелинк Сървисиз Румъния СРЛ (Румъния)	Под общ контрол
Телелинк МК ДООЕЛ (Македония)	Под общ контрол
Телелинк ЮКей Лтд. (Великобритания)	Под общ контрол
Телелинк ГмбХ (Германия)	Под общ контрол
Секнет АД (България)	Под общ контрол
Марифонс Холдингс Лимитид (Кипър)	Под общ контрол
В-Инвестмънт Холдингс Б.В. - (Нидерландия)	Под общ контрол
Промитерия Ентьрпрайсиз ЛТД (Кипър)	Под общ контрол
Телелинк Холдингс Б.В. (Холандия)	Под общ контрол
Ричхил ЕООД (България)	Под общ контрол

Съвместни операции за 2019 и 2018 г.:

Име	Естество на взаимоотношението	Засегнати компании от Групата
Консорциум Е-Хелт (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 80%
Грийн Бордър ООД (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 50%
Консорциум АТП Сървисиз (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД
Консорциум Телесек (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 50%
Консорциум Телелинк Инфо (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 78%
Консорциум Телелинк Груп (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 50%
Консорциум Технолинк (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 59,10%
Консорциум Български поречия (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – 15%
Консорциум Грийн Бордър 3 (България)	Участие	Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД - 75,91%

Таблиците по-долу представят общата сума на сделките, сключени със свързани лица през съответната финансова година, както и неуредените салда към края на всяка финансова година.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
32. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Търговска дейност	Продажби на свързани лица		Покупки от свързани лица	
	2019	2018	2019	2018
Име	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Други свързани лица (под общ контрол)	3,030	1,540	2,974	1,896
	3,030	1,540	2,974	1,896

Лихви	Начислени на свързани лица		Начислени от свързани	
	2019	2018	2019	2018
Име	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Други свързани лица (под общ контрол)	2	1	38	65
	2	1	38	65

Търговска дейност	Вземания от свързани лица		Задължения към свързани	
	2019	2018	2019	2018
Име	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Други свързани лица (под общ контрол)	2,092	588	274	439
	2,092	588	274	439

Заеми (главница + лихви)	Вземания от свързани лица		Задължения към свързани	
	2019	2018	2019	2018
Име	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Други свързани лица (под общ контрол)	-	6,426	-	4
	-	6,426	-	4

Сумите, дължими от свързани лица, са включени в търговски и други вземания (бележка 23) и в предоставени заеми (бележка 24). Сумите, дължими на свързани лица, са включени в търговски и други задължения (бележка 29) и лихвоносни заеми и привлечени средства (бележка 27).

Вземанията и задълженията от и към свързани лица не могат да бъдат нетирани. Неуредените салда, свързани с търговски вземания и търговски задължения в края на годината, са необезпечени, безлихвени и се уреждат в пари.

Съвместни операции

Интересът на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД в съвместни операции е определен в споразуменията за консорциум. Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД и другите страни са съгласни, въз основа на взаимно сътрудничество, да обединят усилията си под формата на консорциум за целите на извършване на конкретни проекти, като нито една от страните не притежава контрол. Партньорите участват с активи, пасиви, приходи и разходи в съответствие с техния дял на участие в консорциум. Консорциумите не генерират печалба или загуба.

Таблиците по-долу представят интересите на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД – приходи, разходи, активи и пасиви в консорциумите:

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
32. Оповестяване на свързани лица (продължение)

Търговска дейност	Продажби		Покупки	
	2019	2018	2019	2018
<i>Име</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Консорциум Телесек	2,636	1,470	-	-
Консорциум Грийн Бордър 3	3,711	-	1	-
Консорциум АТП Сървисиз	403	201	-	-
Консорциум Технолинк	1,897	-	-	-
	8,647	1,671	-	-

Търговска дейност	Вземания		Задължения	
	2019	2018	2019	2018
<i>Име</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Консорциум Грийн Бордър 3	-	-	-	1,002
Консорциум АТП Сървисиз	109	387	-	-
Консорциум Български поречия	-	-	7	-
	109	387	7	1,002

Възнаграждения на ключовия ръководен персонал

	2019	2018
	<i>хил. лв.</i>	<i>хил. лв.</i>
Краткосрочни доходи	901	947
Доходи след напускане на работа	-	-
Доходи при напускане	-	-
	901	947

33. Акционерен капитал и резерви

	2019
	<i>хил. лв.</i>
Обикновени акции по 1 лв. всяка	12 500 000
	12 500 000

Всички обикновени акции са изцяло платени.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
33. Акционерен капитал и резерви (продължение)

Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД е основано през юли 2019 г. с основен капитал от 50 хил. лв. Наличният към 31.12.2019 г. основен капитал в размер на 12,500 хил. лв. е достигнат в резултат от преобразуването на Телелинк България ЕАД, с което в Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД са отделени присъщите на обособената дейност Бизнес услуги нетни активи в размер на 12,667 хил. лв. и за сметка на тази сума са образувани допълнителен основен капитал в размер на 12,450 хил. лв. и общи резерви в размер на 217 хил. лв.

Законови резерви

Законовите резерви се формират от неразпределената печалба в съответствие със законите изисквания и могат да се използват за компенсиране на текущи или минали загуби. Съгласно член 246 от Търговския закон в България, законите резерви се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от капитала. Източници за формиране на законите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите.

Законовите резерви са формирани от неразпределените печалби на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД, (2019 и 2018 г.: 100 хил. лв.) и Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД (2019: 217 хил. лв.)

Към 31 декември 2019 г., законите резерви на Групата възлизат на 317 хил. лв. (2018: 100 хил. лв.).

Други резерви

Другите резерви са формирани след прилагане на метода на предшественика при придобиването на дружествата под общ контрол и представляват разликата между инвестицията в придобитите дружества и основните капитали на тези дружества.

Към 31 декември 2019 г., другите резерви на Групата възлизат на (14,108) хил. лв.

Резерви от превалутиране

Тези резерви възникват от преизчисляването на резултатите и финансовото състояние на дъщерни дружества във валутата на представяне на Групата.

Към 31 декември 2019 г., резервите от превалутиране възлизат на (556) хил. лв. (2018: (565) хил.лв.).

34. Разпределени дивиденди

Разпределените дивиденди от дружествата в Групата през 2019 г. и 2018 г. са представени в следната таблица:

Име	2019	2018
	хил. лв	хил. лв
Комутел ДОО	3,445	3,129
Телелинк ДОО - Подгорица	436	219
Телелинк ДОО, Босна и Херцеговина	386	211
Телелинк ДОО, Словения	=	307
Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД	2,000	1,000
	6,267	4,866

Към 31 декември 2018 г., дивидентите от Телелинк ДОО, Босна и Херцеговина и Телелинк ДОО, Словения са неплатени. Към 31 декември 2019 г., няма неизплатени дивиденди.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
35. Оценкаване на справедливи стойности

Таблицата показва нивата на йерархията на справедливите стойности на активите и пасивите на Групата, оценявани по справедлива стойност. Не е включена информация за справедливите стойности на финансовите активи и пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност, когато балансовата им стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

	Дата на оценката	Справедлива стойност			
		Общо <i>хил. лв</i>	Котиран	Значими	Значими
			цени на активни пазари (Ниво 1) <i>хил. лв</i>	наблю- даеми входящи данни (Ниво 2) <i>хил. лв</i>	ненаблю- даеми входящи данни (Ниво 3) <i>хил. лв</i>
2019					
Активи, оценявани по справедлива стойност					
Инвестиционни имоти:					
Офис имоти	31.12.2019	362	-	-	362
Общо		362	-	-	362

	Дата на оценката	Справедлива стойност			
		Общо <i>хил. лв</i>	Котиран	Значими	Значими
			цени на активни пазари (Ниво 1) <i>хил. лв</i>	наблю- даеми входящи данни (Ниво 2) <i>хил. лв</i>	ненаблю- даеми входящи данни (Ниво 3) <i>хил. лв</i>
2018					
Активи, оценявани по справедлива стойност					
Инвестиционни имоти:					
Офис имоти	18.01.2019	342	-	-	342
Общо		342	-	-	342

36. Ангажименти и условни задължения

Съдебни производства и искове: Няма съществени съдебни производства и искове срещу Групата.

Гаранции: Към 31 декември 2019 г., обслужващите банки на Групата са издали банкови гаранции по договори с клиенти и участие в търгове на обща стойност от 2,197 хил. лв. (към 31 декември 2018 г.: 10,748 хил. лв.).

Капиталови ангажименти: Към 31 декември 2019 и 2018 г., Групата няма капиталови ангажименти.

Ангажименти в полза на свързани лица

Към 31.12.2019 г., Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД е сключило договор за поръчителство за обезпечаване на задълженията на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД по Договор за поемане на кредитни ангажименти по линия за овърдрафт кредит с Уникредит Булбанк АД, както и договор за залог на всички притежавани от него акции в капитала на Телелинк Бизнес Сървисис ЕАД.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
37. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала

Основните финансови пасиви на Групата включват лихвоносни заеми и привлечени средства, и търговски задължения. Основната цел на тези финансови инструменти е да се осигури финансиране за дейността на Групата. Групата притежава финансови активи като търговски вземания, предоставени заеми, парични средства и краткосрочни депозити, които възникват пряко от дейността.

През 2019 г., както и през 2018 г., Групата не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Основните рискове, произтичащи от финансовите инструменти на Групата са лихвен риск, ликвиден риск, валутен риск и кредитен риск. Политиката, която ръководството на Групата прилага за управление на тези рискове, е обобщена по-долу.

Лихвен риск

Групата е изложена на риск от промяна в пазарните лихвени проценти основно по револвиращи кредитни линии за текущо финансиране на оборотния капитал и в по-слаба степен, по договори за финансов лизинг с променлив (плаващ) лихвен процент.

Политиката на Групата е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти, както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти, като поема риска, свързан с револвиращи кредитни линии, поради присъщо променливия характер на експозициите по тях, и проследява измененията в периодично актуализираните и плаващи индекси с оглед на евентуална фиксация или хеджиране на лихвените проценти по договори за финансов лизинг.

Лихвоносните финансови инструменти на Групата към датата на отчитане на лихвения профил са:

	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Инструменти с фиксиран лихвен процент		
Финансови активи	2,193	9,737
Предоставени заеми (главница)	-	6,426
Парични средства и парични еквиваленти	2,193	3,311
Финансови пасиви	(597)	(663)
Финансови лизинги	(597)	(663)
	1,596	9,074
	1,596	9,074
	2019	2018
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Инструменти с променлив лихвен процент		
Финансови пасиви	(5,764)	(6,073)
Лихвоносни заеми и привлечени средства (главница)	(4,124)	(5,308)
Финансови лизинги	(1,640)	(765)
	(5,764)	(6,073)
	(5,764)	(6,073)

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
37. Цели и политика за управление на финансовия риск и капитала (продължение)
Лихвен риск (продължение)

Промяната на 100 базисни пункта на лихвените проценти към датата на отчета ще увеличат (намалят) печалбата или загубата със сумите, посочени по-долу. Този анализ приема, че всички други променливи, особено курсове на чуждестранна валута, остават постоянни.

Ефект в хиляди лева

	Печалби или загуби	
	1.00% увеличение	-1.00% намаление
31 декември 2019		
Инструменти с променлив лихвен процент	(44)	25
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(44)	25
31 декември 2018		
Инструменти с променлив лихвен процент	(56)	53
Чувствителност на паричните потоци (нетно)	(56)	53

В резултат от договарянето на минимални лихвени проценти, равни на лихвените маржове или на общия лихвен процент към датата на подписване на договора по някои инструменти, ефектите от увеличаване и намаляване с една и съща разлика в лихвения процент са асиметрични.

Валутен риск

Групата оперира на различни пазари и във валути различни, от функционалната ѝ валута, както и във валути на трети страни, включващи най-вече покупки и финансиране в Щатски долари, и е съответно изложена на транзакционни и транслационни валутни рискове. Експозицията на Групата към риск от изменение на обменните курсове на местни валути е ограничена значително от фиксирания курсове Евро/Лев и Евро/Босненска марка, поддържани от действащите в България и Босна и Херцеговина системи на валутен борд, и от възприемането на Еурото като национална валута в Черна гора, в резултат на което преобладаващ дял в консолидираните резултати заемат общите продажби и печалби, генерирани в юрисдикции, използващи или привързани към Еурото или Лева. Групата е изложена на транслационен риск в Сърбия, свързан с плаващия валутен курс на Сръбския динар.

Значителна част от приходите и разходите за продажби, включително местни стоки и услуги, труд и други постоянни разходи, са деноминирани в местните валути на действащите дъщерни дружества.

Валутният риск на трети лица по отношение на друга търговия е ограничен от съществуващите договорни условия за индексирание на валутния курс на вземанията в Сърбия и Словения.

Рисковете от търговия с чуждестранна валута се смекчават от дружествата от Групата, като се съгласува, доколкото е възможно, времето и валутите на нейните търговски вземания и задължения, както и чрез срочни покупки на щатски долари за плащане на избрани на непокрити задължения.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
37. Цели и политика за управление на финансовия риск (продължение)
Валутен риск (продължение)

Таблиците по-долу показват чувствителността към възможни промени в следните валути:

	<i>USD</i>	<i>MKD</i>	<i>RSD</i>
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>	<i>BGN'000</i>
Лихвоносни заеми и привлечени средства (главница)	(2,501)	-	-
Търговски и други задължения	(12,021)	(274)	(699)
Търговски и други вземания	29,034	358	1,823
	14,512	84	1,124

	Ефект въвлу печалбата	
	+5%	-5%
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Промяна в курса на USD	726	(726)
Промяна в курса на MKD	4	(4)
Промяна в курса на RSD	56	(56)
	786	(786)

Кредитен риск

Групата се стреми да търгува изключително с утвърдени и платежоспособни контрагенти като водещи телекомуникационни оператори, публични организации и мултинационални предприятия и дългосрочни партньори с доказана платежна история. Салдата и сročната структура на вземанията се следят текущо. Поради това, експозицията на Групата към кредитен риск е силно ограничена.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Групата, като например, парични средства и други финансови активи, представлява кредитната експозицията на Групата, произтичаща от възможността неговите контрагенти да не изпълнят своите задължения.

Максималната кредитна експозиция на Групата по повод на признатите финансови активи, възлиза на съответната им стойност по баланса към 31 декември 2019 г.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се управлява чрез планиране на паричните потоци и поддържаните парични средства и договарянето на кредитни лимити и финансово съдействие с реномирани местни банки и стратегически ангажирани партньори.

Таблицата по-долу обобщава падежния профил на финансовите задължения на Групата към 31 декември на база на договорните дисконтирани плащания.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
37. Цели и политика за управление на финансовия риск (продължение)
Ликвиден риск (продължение)

31 декември 2019 г.	На	< 3 месеца	3-12	1 - 5	> 5	Общо
	поискван		месеца	години	години	
	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Лихвоносни заеми и привлечени средства	392	1,231	2,501	-	-	4,124
Финансов лизинг	-	411	1,430	4,168	-	6,009
Търговски и други задължения	9,429	12,235	3,400	-	-	25,064
Пасиви по договори с клиенти	-	1,002	3,937	2,988	-	7,927
31 декември 2018 г.	На	< 3 месеца	3-12	1 - 5	> 5	Общо
	поискван		месеца	години	години	
	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв	хил. лв
Лихвоносни заеми и привлечени средства	-	4	-	5,308	-	5,312
Финансов лизинг	-	136	409	911	-	1,456
Търговски и други задължения	4,809	20,964	391	-	-	26,164
Пасиви по договори с клиенти	-	432	9,570	2 582	-	12,584

Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Групата е поддържането на стабилен кредитен рейтинг и подходящи капиталови съотношения, осигуряващи както финансова стабилност на дейността, така и максимална стойност за акционерите.

Групата управлява капиталовата си структура и прави корекции в нея с оглед на промените в икономическите условия. За поддържане или коригиране на капиталовата структура тя може да коригира плащането на дивиденди на акционерите, да върне капитал на акционерите или да емитира нови акции. През годините, приключващи на 31 декември 2019 и 2018 г. няма промени в целите, политиката или процесите.

Групата контролира капитала като използва коефициент на задлъжнялост (гиъринг), който е равен на нетния дълг, разделен на общия капитал плюс нетния дълг. Групата включва в нетния си дълг лихвоносните заеми и привлечени средства, задължения за финансов лизинг, търговските и други задължения, пасиви по договори с клиенти намалени с паричните средства и паричните еквиваленти, без преустановените дейности.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 декември 2019 г.
37. Цели и политика за управление на финансовия риск (продължение)
Управление на капитала (продължение)

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	<i>хил. лв</i>	<i>хил. лв</i>
Лихвоносни заеми и привлечени средства	4,124	5,312
Задължение по финансов лизинг	6,009	1,428
Търговски и други задължения	26,796	27,038
Пасиви по договори с клиенти	7,927	12,584
Намалени с парични средства и краткосрочни депозити	<u>(2,199)</u>	<u>(3,313)</u>
Нетен дълг	42,657	43,049
Собствен капитал	<u>8,340</u>	<u>9,034</u>
Коригиран собствен капитал	<u>22,463</u>	<u>9,034</u>
Капитал и нетен дълг	65,120	52,083
Коефициент на задлъжнялост (гиъринг)	66%	83%

38. Събития след датата на Консолидирания финансов отчет

На 28.01.2020 г. е подписан Анекс за удължаване на Договор за кредитно улеснение, сключен между Комутел ДОО (Сърбия) – дъщерно дружество на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД и Raiffeisen Banka AD Beograd (Сърбия), с револвиращ кредитен лимит за ефективно усвояване на оборотни средства до 5 000 хил. щатски долара със срок на усвояване до 27.01.2021 г., предмет на ежегодно подновяване.

На 21.02.2020 г. е подписан Анекс към Договор за краткосрочно финансиране между дъщерното дружество „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД и „Уникредит Булбанк“ АД, по силата на който условният ангажимент за учредяване на залози върху търговските предприятия на „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД и Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД, в случай че процедурата по листване на акциите на последното на Българската фондова борса не приключи в срок до 14.02.2020 г., е изменен с удължаване на горепосочения срок до 30.04.2020 г. С Анекс № 2, подписан на 21.04.2020, същият срок е удължен до 31.07.2020 г.

На 20.02.2020 г. е подписан Договор за краткосрочно финансиране между дъщерното дружество Телелинк Албания и First Investment Bank – Albania SA, с лимит 500 хил.евро, силата на който се финансират фактури, издадени към клиент TELEKOM ALBANIA SH.A

На 27.02.2020 г. е взето решение от УС на „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД, дъщерното дружество „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД консорциум да сключи договор с „Консорциум Систел“ ДЗЗД, за изпълнение на обществена поръчка „Проектиране, изграждане и пускане в експлоатация на Държавен хибриден частен облак (ДХЧО) и защитен интернет възел за публични услуги на електронното управление“. Стойността на подписания на 19.02.2020 г. договор между Държавна агенция „Електронно управление“ и „Консорциум Систел“ ДЗЗД за изпълнение на обществената поръчка е 28,283 хил. лв. без ДДС, като следва дъщерното дружество „Телелинк Бизнес Сървисис“ ЕАД да извърши доставка на оборудване и услуги в размер на не повече от 14,141 хил. лв. без ДДС.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****38. Събития след датата на Консолидирания финансов отчет (продължение)**

На 31.01.2020 г. е взето решение от УС и НС на Телелинк Бизнес Сървисис Груп АД, Дружеството да сключи договор с Пикард Иванов ДООЕЛ за покупка на 1 (един) дял от капитала на Телелинк Албания ШПК, който представлява 10% от капитала на дружеството, срещу заплащане на обща покупна цена в размер на 1 000 (хиляда) евро. Договорът подписан на 25.02.2020 г., като цената е заплатена изцяло на 26.2.2020 г.

На проведено на 08.04.2020 г. на Съвета на директорите на БФБ, обективизирано с Протокол № 20 от 08.04.2020 г., във връзка с подадено заявление по чл. 18, ал. 1, Част III Правила за допускане до търговия, е взето решение емисията акции, издадена от „Телелинк Бизнес Сървисис Груп“ АД да бъде допусната до търговия на Сегмент акции Standart на Основен пазар BSE. Определената дата за въвеждане на емисията в търговия е 01.06.2020 г.

През м. февруари 2020 г., възникналият в Китай коронавирус COVID-19 навлиза във фаза на глобално разпространение, засягайки нарастващ брой европейски страни. Считано от 08.03.2020 г. е потвърдено и неговото разпространение в България, като на 13.03.2020 г. в страната е обявено извънредно положение, налагащо засилени противоепидемични мерки и ограничения на свободата на движение и режима на работа на населението, държавните и частни организации.

Към датата на настоящия доклад, разпространението на вируса и възприемането на мерки за неговото ограничаване обхваща в една или друга степен и всички останали страни, в които са регистрирани дъщерни дружества на Емитента. От значение за тяхната дейност е и въздействието на аналогични фактори върху техни доставчици и клиенти от трети страни и региони.

Към датата на изготвяне на отчета, в дружествата от Групата няма регистрирани случаи на заразени от COVID-19 служители, не са прекратявани доставки на стоки и услуги, съществени за тяхното оперативното обезпечаване, и те продължават да упражняват без прекъсване своята дейност. Ръководствата предприемат всички препоръчани мерки за ограничаване разпространението на заразата включително чрез информирание на служителите за изпълнение на определени мерки, осигуряване на предпазни средства и дезинфектанти, ограничаване на служебните пътувания, ограничаване достъпа на външни лица и насърчаването на дистанционен режим на работа на служителите от техните домове, за което са осигурени съответните технологични средства и инфраструктура.

Към датата на настоящия отчет не са известни настъпили или планирани прекъсвания или съществени забавяния в работата и доставките от ключови за Групата производители на оборудване от САЩ, Китай и други страни.

Като технологични компании с високо развита ИТ инфраструктура, дружествата от Групата са обезпечили технологично и въвеждат успешно режим на дистанционна работа на служителите, позволяваща непрекъснатост на външни и вътрешни услуги и процеси, осъществими на отдалечена база. Дигитализирани са и ключови външни процеси и взаимодействия като подписването на договори и срещи с клиенти. За изпълнението на полеви дейности, свързани с работа извън офисите на дружествата, на служителите са осигурени лични предпазни средства, а за осъществяването им на територии, пътуването и достъпът до които е ограничен, е предвидено използването на квалифицирани местни подизпълнители.

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ**31 декември 2019 г.****38. Събития след датата на Консолидирания финансов отчет (продължение)**

Предвид горепосоченото, ръководството на Групата счита разпространението на заразата за некоригиращо събитие, настъпило след датата на баланса, като поради ранната фаза и динамичното развитие на епидемията към датата на настоящия Доклад, не е установило и формирало количествена оценка на конкретни последици от епидемията със съществено отражение върху осъществяването на дейността в нейния обичаен функционален, продуктов и териториален обхват, изпълнението на поетите от Групата договорни ангажименти и реализуемата стойност на нейните активи и пасиви, включително търговски и други вземания и задължения и активи и пасиви по договори с клиенти. Независимо от това, ръководствата на дружествата от Групата ще продължат да следят развитието на ситуацията с оглед навременното идентифициране на реални и потенциални ефекти, като предприемат своевременно всички възможни мерки за ограничаване на тяхното въздействие.

С изключение на описаните по-горе, Ръководството на Групата декларира, че от края на отчетния период до датата на одобрение на настоящия финансов отчет не са настъпвали значителни и / или съществени събития, влияещи върху резултатите или засягащи дейността на Групата, чието неоповестяване би повлияло върху честното и достоверно представяне на финансовия отчет.